

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu Nr. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. D. r. VARNAY ELEMÉR

Hitler nagy békebeszéde

Danzigot kivéve nincsenek Európában területi követelései. — Egyetlen állam függetlenségét vagy területi épségét sem fenyegeti.

A gyarmatok visszaadásához ragaszkodik

Felmondta az angol tengerészeti és a német-lengyel megnehtámadási egyezményt

A béke és háború sorsát Hitlernek tegnap, a birodalmi gyűlés előtt tartott másfélórás beszéde nem döntötte el. Szavai önrzések és önfudatosak voltak anélkül, hogy fenyegetést tartalmaztak volna, ellenfeleire ráolvasta a háborús uszítás bűnét anélkül, hogy maga mögött felégette volna a megegyezés lehetőségének összes hidjait. Beszédének azon része, melyben Roosevelt köztársasági elnöknek válaszolt, jelentőségben eltörpült azon bejelentései mellett, hogy Angliának felmondta a flottaegyezményt, Lengyelországnak pedig a Pilsudszky marsall idejében kötött kölcsönös megnehtámadási szerződést. A tengerészeti egyezmény felmondása következménye volt az angol parlament által megszavazott általános védkötelezettségnek, a német-lengyel megnehtámadási egyezmény megsemmisítése pedig Varsó azon lépésének, mellyel Angliával kölcsönös segélynyújtási szövetséget létesített. Hangoztatta békeakarát és azt a készségét is, hogy hajlandó tárgyalások útján rendezni a függő kérdéseket, bár ezekhez a tárgyalásokhoz nem sok reményt fűz. Nyíltan megállapította azt is, hogy a nyugati demokráta hatalmakkal szemben Németország egy táborban lesz Olaszországgal és a baráti viszonyt

ápolja Magyarországgal, Jugoszláviával és Spanyolországgal. Kihangsúlyozta a Japánnal való szoros szövetségi viszonyt is. Területi követelése csak Danzigot és a danzigi korridort illetőleg van Európában — mondotta — de hajlandó Lengyelországnak szabadkikötőt és a tengerhez való szabad kijáratot biztosítani. Rokonszenven nyilatkozott Romániáról is, melynek leg-hivatottabb faktora részéről nyert biztosítékot, hogy szívesen venné a birodalommal való közvetlen szomszedságát. Egyetlen államot sem fenyeget függetlenségében vagy területi épségében és erre a kölcsönösség alapján hajlandó meg egyeztetni terjesztésének elő ilyen kérelmet. Ha Európában így nincs is területi követelése, Németország nem mond le semmi körülmények között a háború után elvesztett gyarmatairól, de ezeket az igényeket sem kívánja háborúval érvényesíteni. Hitler beszéde tehát nem volt háborús beszéd, bár nem titkolta, hogy a harmadik birodalom minden eshetőségre felkészült és most már a nyugati hatalmakon múlik, hogy olyan intézkedéseket tegyenek, melyek alkalmaznak a feszültséget enyhítésére, a nyugalom és béke légkör visszaállítására.

nom a Gondviselésnek, hogy engem, a háború ismeretlen katonáját, népem vezérévé tett, hálát kell adnom azért, hogy felemelhettem a német népet egy szegényteljes állapotból és megtettem ezt anélkül, hogy olyan lépést tettem volna, amely idegen érdeket sértett volna.

Nincsen olyan terület, amelynek visszaszerzését kérjük, vagy beteljesítettük volna, ami a német birodalom része nem volt.

Ezután a vezérkancellár a versaillesi béke körülményeit és Németország helyzetét a békekötés utáni időkben ismertette. Említést tett arról, hogy a második köztársaság idején soha még csak felhozni sem merték azt, hogy a versaillesi béke szigorán enyhítsenek.

A Saar-vidék visszaszerzése likvidálta azt az ellentétet, amely Németország és Franciaország között támadhatott volna.

Ez magában véve a békeszerződés módosítását jelképezte és ezzel Franciaországon erőszak nem történt. Semmi sem állta volna útját annak, hogy Franciaország és Németország között barátságos viszony álljon be, de a feszültségről gondoskodtak azok a kapitalisták, akiknek érdekében állt a francia-német feszültség kihasználása. Ugyancsak a Saar-vidék visszacsatolása alkalmat adott arra, hogy több európai állam semlegességi nyilatkozatot tegyen a kérdésben, így Hollandia, Svájc és más államok, nem beszélve Olaszországról, amelyhez a legmélyebb barátság fűz, vagy Magyarországhoz és Jugoszláviához, amelyekhez Németországot szintén baráti viszony fűzi.

— A Saar-vidék visszacsatolása után — folytatta a vezérkancellár — sorra kerülhetnek azok a kérdések, amelyek népünk önrendelkezési jogának megsértéséből keletkeztek. Először is az osztrák-ügy, annak a keleti örgrófságnak a kérdése, amely a német birodalom védőbástyáját képezte és amelyhez ezer éven át tartozott. Legnagyobb életfeladatunknak tekintem, hogy az Ostmark visszakerüljön a birodalomhoz és soha sem adtam fel azt a reményt, hogy hazám nem lesz a német nép áruója. Hét és félmillió németnek visszaadtam az önrendelkezési jogát, a mikor a demokratikus hatalmak egy színleges népszavazást akartak ebben az országban rendezni.

Berlinnek ma nagy napja volt

Berlinből jelentik: A világpolitika érdeklődése kétségtelenül Berlin felé fordult, ahol Hitler német birodalmi vezér a birodalmi gyűlés ülésén elmondotta nagy politikai beszédét és egyben választ Roosevelt elnök ismeretes távirati felhívására. A német főváros felkészült, hogy minél díszesebb keretet adjon a történelmi fontosságú birodalmi gyűlésnek. A gyűlés színterét, a Kroll-operát, gyönyörűen feldíszítették és az opera homlokzatán hatalmas zászlókat lengettet a kora reggeli órák óta a szél. A birodalmi gyűlés ülése pontosan 12 órakor kezdődött. Ugyanakkor megállt egész Németországban a forgalom és a gazdasági élet, megszűntek az üzemek a munkát és az iskolákban beszüntették az előadásokat, hogy a nyolevanmillió német nép mindenütt hallhassa vezérének szavát. Berlin valamennyi kávéházában, színházában, mozijában, nagyobb terein és forgalmasabb úttestein hatalmas hangszórókat helyeztek el, hogy az uccai járőrelők is végighallgassák a beszédet.

„A nyilvánosság előbb ismerte a Roosevelttel üzenetet, mint a címzett“

Szombaton, déli 12 órakor nyitották meg a berlini nagygyűlést a birodalmi gyűlést, amelyen az elnök először bejelentette, hogy a Memel-vidék részéről Neumann Ernő dr. kooptáltatott a birodalmi gyűlés tagjai közé. Ezután átadta a szót Hitler Adolf vezérkancellárnak, akit a képviselők lelkes éljenzéssel fogadtak. Hitler vezérkancellár a következőképpen kezdte beszédét:

A VESZTETT BÉKE LIKVIDÁLÁSA

— Képviselők, a birodalmi gyűlés férfiai! Az Amerikai Egyesült Államok elnöke elnökeként üzenetet küldött nekem és ezért szíkségesnek tartottam a birodalmi gyűlés összehívását, hogy a választ megadhatom. A távirat szövegét Önök ismerik, mert arról tudomást szerezhettek a rádió és a sajtó útján, még mielőtt én, a címzett megkaptam volna. A demokratikus lapok egy része kijelentette, hogy ez az üzenet nagyon ügyes taktikát képez arra, hogy a há-

borúnak esetleges felelősségét már eleve áthárítsák a népkormányokra és ezért az Önök színe előtt és az Önök tudtával akarom választomat megadni. Mindenek előtt foglalkozunk kell majd az ez év márciusának hatalmas eseményeivel. De még ezt megelőzően is hálát kell ad-

A cseh-kérdés

Cseh- és Morvaország területén eredetileg németek éltek,

akik a népvándorlás során tovább vándoroltak és helyükbe egy idegen szláv elem lépett, amelyet a német törzsek patkó alakban körülzártak. Ez a terület önálló gazdasági létet csak a német néppel együtt tarthatott fenn. A német népet Csehország kultúrtelepe maradt, hiszen itt van a legrégebbi német egyetem és magával a cseh néppel a történelem folyamán a németseg

szűkebb, vagy tágabb kapcsolatot tartott fenn. Ez a nép munkás és tehetséges, amely nem arra volt szentelve, hogy a német népek darabontja legyen. Holott világos ez a szándék Pierlot francia légügyi miniszter kijelentéséből, amely szerint ennek az államnak, a világháború után kovácsolt Csehszlovákiának az volt a rendeltetése, hogy bombavető repülőgépek a területéről elindulva, pár óra alatt megsemmisíthessék a német ipartelepeket. Amíg Németország állt és

gyenge volt, addig tűrhette ennek az államnak rendelkezéseit és tűrhette annak a négy millió németnek Csehszlovákiába való bekebelezését, amely nemcsak a Szudétákban, hanem az ország belsejében levő nyelvterületeken élt. De tovább azt nem a cseh nép ellen tettük, hanem a nyugati nemzetközi hatalmak politikája ellen,

mert hiszen mi a cseh népek eleve megadtuk azt a jogot a népiséghez, amelyet minden időben megtagadtak tőlük és a változás, amely végbe ment, nem a német, hanem a cseh nép javára történt. Ez egy történelmi szükségszerűség tisztelben tartása volt, ami a cseh népre nézve

Románia nem érzi fenyegetve magát

München után hátramaradt a határok biztosításának a kérdése, amely az érdekelt, a Csehszlovák köztársasággal szomszédos államok akaratától volt függővé téve. Itt felmerültek a következő problémák; a magyarok a vidékeknek Magyarországhoz való visszacsatolása, a lengyel követelések, a szlovák és az ukrán kérdés. Magyarország és Csehszlovákia nem kívánták igénybevenni a müncheni határozatban létesített döntőbírói és Németország és Olaszország döntésére bízta a kérdést. Természetes, mint ilyenkor szokás, a döntés egyik felet sem elgötítette ki. Maguk, a nyugati hatalmak azonban a döntőbírói ítélet ellen kifogást nem emelhetek. Magyarország általános és különös okokból Kárpátokrajnát követelte, a szlovák autonómia csak csonkán valósult meg és így felszámolt a versaillesi szerződéssel létesített Csehszlovákia utolsó maradvékával. Az addigi állapot fenntartásánál csak egyetlen állam mutatkozott érdekeltnék: Románia, amely közölte velem, hogy kívánatos lenne Ukrajnán és Szlovákián keresztül közvetlen utat nyerni Németország felé. Feleltem ezt, hogy rávilágítsak Románia érzelmeire, amely ország — az amerikai rémlátók

kedvezőbb, mint egy háború, amelyben nem Németország, csak Csehszlovákia semmisült volna meg. München soha többé! — mondják a háborús uszítók, akik csak háborúval akarják a nemzeti érdekeket megoldani, akik a múlt év májusában a német mozgósítás meséjével zaklatták fel a cseh népet, holott Németország akkor egyetlen embert nem mozgósított, de mondták ezt, egyszerűen azért, mert gyűlölnék minket és mert nem bánták, ha más nép a verét ontja. Ők nem ott állnak, ahol lőnek, hanem ahol kereshetnek. Nem nekünk volt szükségünk Münchenre, mert hiszen a kérdést mi amúgyis megoldottuk volna és játszi könnyedséggel elintéztük volna azt, amit München elintézett.

szert — fenyegetve érezné magát Németország részéről.

Németország elutasította, hogy a kérdésbe beavatkozzon, mert nem volt feladata a Csehszlovák állam területén élő, vagy avval szomszédos népek érdekeibe beavatkozni és amikor a cseh köztársaság március 15-ike előtt néhány nappal Németország protektorátusát kérte, azt is visszautasította és csak akkor avatkozott az ügybe, amikor a Csehszlovák köztársaság, ez a versaillesi szerkezet felbomlott, nem, mert azt Németország akarta, hanem, mert a zöld asztalnál nem lehet országokat teremteni. Megtudtuk, hogy mikosda árszenál volt itt Közép-európa kellős közepébe felhalmozva. Amit Csehszlovák köztársaságnak mondtak, az nem volt más, mint egy nemzetközi robbanóanyagraktár. 1582 repülőgépet, 501 léghajító gépet, 2175 ágyút, 248 aknavetőt, 269 páncélcsoportot, 43.870 géppuskát, 1 millió 90 ezer fegyvert, egy milliárd töltényt, rengetek fényszórót gázműnicőt halmoztak fel ebben az országban és hiszem, hogy az emberek millióinak szerencséje az, hogy ezt a robbanóanyagot a világból eltüntették.

... a flottaegyezményt felmondom

— Anglia álláspontja az volt, hogy Németországnak semmi köze nem volt a cseh-morva területhez.

Angliában nem ismerik a németek néprajzi érdekeit és épp ily kevéssé évezredek jogait. Itt tisztáznom kell, hogy az angol miniszterelnök téved akkor, amikor a cseh-morva kérdéssel kapcsolatba hozza a müncheni egyezményt, mert Münchenben semmi másról nem volt szó, mint a németlakta Szudéta-vidékről és így tehát ez az egyezmény teljesen idegen a márciusban bekövetkezett eseményektől. Semmi szín alatt nincs azonban Angliának több joga beleszólani a cseh-morva kérdésbe és az a kérdés, hogy Németország miért nem konzultálta meg lépését előbb Angliával, éppen olyan, mintha azt kérdeznék, hogy Anglia miért nem teszi függővé Németországgal való megbeszélésétől esetleges palesztinai lépéseit. Münchenben arról volt szó, ami Anglia és Németország közös ügye, hogy ez a két állam nem fog egymás ellen háborút viselni. En tisztában vagyok azzal az értelemmel, amelyet az angol-szász nép a történelemben szerzett. Nagybritannia bárhol is szerezte területeit, — és tudom, hogy erőszakosan — mert egyetlen állam sem szerezte másképpen és nem a módszer; hanem az eredmény a döntő, felmérhetetlen érdemeket szerzett a gyarmatosítással.

El vagyok telve az angol-szász nép munkája iránti csodálattal,

de soha sem fog ez arra készíteni, hogy lemondjak arról a biztosítékról, amelyeket népem érdeke kíván, és egyetlen angol se higgye, hogy a német, alsóbbrendűségi érzettel vagyok eltelve az angolokkal szemben, Anglia sok nagy embert adott a történelemnek, de Németország nem kevesebbet és a történelmünk ereje sokkal erősebb, mint a brit birodalomé. Ha Anglia külügyminisztere azt állítja, hogy nem lehet bízni abban, amit Németország ígér, akkor bízalom függő állami kapcsolatokat sem tarthat fenn velünk. Angliának be kell látnia, hogy valóban államunk nem lehetünk és ha ezt nem látja be, akkor sem eszünk kétségbe.

Angliában úgy tudják, hogy a háború elkerülhetetlen, én pedig meg vagyok győződve arról, hogy Németország és Anglia között csak egyetlen kérdés van, a gyarmatok visszaszerzésének a kérdése. Más háborús konfliktusra ok közöttünk nem lehet. Miután Anglia hivatalosan és félhivatalosan más álláspontra helyezkedik és nem méltányolja azt, hogy Németország önként korlátozta a tengeri fegyverkezését, a két állam között fennálló flottaegyezményt felmondom és erről a mai nap folyamán a brit kormányt értesítem.

Újabb tárgyalásokra Angliával örömmel ülök le, de semmi olyan megállapodást, amely a német nép érdekeivel ellentétes, nem köthetek. Barátságpolitikát folytatunk mindenfelé, de meg kell érteni,

hogy mi nem akarunk mást csak azt, ami a miénk volt és tudni kell, hogy a német birodalom ehhez olyan erővel nyúl, amelyhez képest 1914-beni ereje jelentéktelen volt.

Egy négyzetméterrel több területet nem kívánunk annál, mint ami a miénk volt.

A Memel-vidéket tőlünk elvették és azt fegyver nélkül szereztük vissza

MIT AJANLOTT NÉMETORSZAG A LENGYELEKNEK?

Ezután Hitler vezérkancellár részletesen ismertette a lengyel-kérdést és ennek során bejelentette az 1934. évi német-lengyel megemlékezési egyezmény felbontását. Danzig és a korridor Németország fájdalmas sebé. Ezt a kérdést, amely egyedül olyan, — amely a német-lengyel viszonyban viszályt hintett el, — Pilsudszky tábornaggal akként rendezték, hogy fegyveresen nem intézhető el.

Lengyelország utat akar a tengerhez, a német birodalom ugyanúgy jogosult utat kívánni keleti provinciájához.

Ajánlatot tettünk, amely szerint Danzig szabad német kikötőváros marad és a korridoron keresztül egy műutat építhetünk szabad közlekedésre. Ezen kívül garantáltuk volna a lengyel

Roosevelt üzenetének elemzése

Ezután a vezérkancellár közelebbről foglalkozott Roosevelt nyilatkozatával és azt elemzésre bontva taglalta. Arra a kérdésre, hogy egy új háború az emberek százmillióit tenné boldogtalaná, azt válaszolja, hogy ezt jobban tudják a Németországgal nem rokonszenvező államok, mint például a Szovjet, amely ezenkilencszáz-tizennyolc óta tíz háborút vezetett, sőt emlékezett arra, hogy az Egyesült Államok is 1918. óta hat háborúba avatkoztak be, amelyet közép- vagy délamerikai államok egymással szemben folytattak. Arra a kérdésre, hogy fegyveres erőszak helyett békés eszközzel el lehet célokat érni, a vezérkancellár azt válaszolta, hogy ez az ő húszéves politikája volt és

Németország minden célt elért eddig, fegyver nélkül.

Majd beszédét így folytatta: — Roosevelt elnök úr három európai és egy afrikai állammal beszélt, amelyek függetlenségüket elvesztették. Nem tudom, milyen államokról van szó, lehet, hogy a nemzetek önrendelkezési joga alapján Németországhoz visszatartható államokról. Ezek azonban függetlenségüket most visszanyerték és azt 1918-ban veszítették el, amikor ünnepélyes ígéretekkel meghatva, Németország csendőrei lettek. Így tehát egy tévedés-

Önök is lehetnek oly gyönyörű fogai, mint Amerika filmsztárjainak

Nem kell többé irigyelnie a „hivatásos filmsztárságok” ragyogó fogorvosokért. Az Ön fogai is ugyanolyan ragyogók és hófehérek lesznek, ha mátlól kezdve KOLYNOS-szal mossa fogait. Ezt a tudományos alapon előállított csodálatos, fogkrémet a fogorvosok ezrei ajánlják kiváló hatású miatt.

Növelje mosolya varázsát KOLYNOS díttal

határok sérthetlenségét 25 évre. Felmerült még az a tárgyalás is, hogy

Németország, Lengyelország és Magyarország közösen biztosítják Szlovákia határait.

Sajnálom, hogy Lengyelország ezt az ajánlatot visszautasította, sőt ami még több, csapatösszevonásokat hajtott végre és a történelem fogja megmutatni, hogy vajon helyesen cselekedett-e? Mindezt Lengyelország akkor tette, amikor a nyugati hatalmak részéről különböző garanciákat kapott, amelyet elfogadott és ezzel azok már két oldalúvá váltak. A Pilsudszky tábornaggal kötött egyezmény mindazokra a szerződésekre vonatkozik, amelyek 1934. előtt már Lengyelország és más állam között létrejöttek azzal, hogy Lengyelország újabb megállapodásokat nem fog kötni. A jelenlegi helyzetben

Németország kijelenti, hogy az 1934. évi egyezmény hatálya megszűnt.

Ezután a vezérkancellár az Olaszországhoz és Japánhoz való kapcsolatokról emlékezett meg és részletesen tért ki Németország részvételére a spanyol polgárháborúban. Amikor Franco tábornok a bolsevikiek ellen segítséget kért, Németország azt elküldötte és ma örül annak, hogy részt vett abban a diadalmenetben, amely Franco tábornok előtt elvonult. Ennek a győzelemnek egész Európa örülhet. Ebben az évben is a német birodalom tovább támogatja Olaszország minden igényét és abban a gyakorlati civilizáció erős jellemét látja.

Az az alap, amely Németországot a fasiszta Olaszországhoz fűzi, eltérhetetlen.

ról van szó, amelyet az Elnök úrnak tudomásul kell vennie. Roosevelt úr ezenkívül beszélt egy afrikai állammal, amely elvesztette függetlenségét és itt arra a második tévedésre figyelmeztetem, hogy

nem egy, hanem valamennyi afrikai állam elvesztette függetlenségét.

Az Elnök úr további fenyegetett részéről beszélt és vettem magamnak a fáradságot, hogy megkérdezzem az üzenetben felsorolt államokat és ezeken válaszára még visszatértem. Hogy a háborúhoz katasztrófális út vezet és ezért valamennyi állam államférfia felelős, arra az a válaszom, hogy elsősorban a háborús uszítókat kell erre figyelmeztetni. A nemzetközi konferenciára elméletileg elismerem, hogy szükség van és azon bizonyos dolgokat rendezni lehet, de

a legnagyobb nemzetközi konferencia, a Népszövetség, teljes eredménytelenséget mutatott fel.

Ez a szövetség Wilson elnök elgondolása szerint jött volna létre, de mikor Wilson a megvalósulást látta, akkor a Népszövetségtől visszalépett. Mindent elkövettem, hogy a Népszövetségben maradhassak, de később nem volt más hátra,

mint követni az Elnök úr elődjének és az Egyesült Államoknak példáját.

1939. április 30.

Nem lehet fegyveresen — írja Roosevelt elnök — egy konferenciához leülni, mikor a másik gyertytelen. Ezt valóban egyedül Németország tette meg, amikor Wilson elnök ünnepélyes nyilatkozatára — a történelemben példátlanul — fegyverezte magát, hogy így kerüljön a békekonferenciára, ahová azután meg sem hívták.

GYARMATOK NÉLKÜL NEMETORSZÁG NEM TÁRGYAL

— A háború — mondja Roosevelt elnök úr — valamely államra nézve csak az önvédelem esetében jogosult. Senki sem vallja jobban ezt az elvet, mint magam, de viszont voltak esetek, amelyek nem simultak ehhez az elvhez, így nem hiszem, hogy a világháború alatt Amerika attól félt volna, hogy a háborúban álló Németországot megtámadja.

Nem élem, hogy az Egyesült Államok mai vezetői híek maradnak az elvhez. Valamennyi nemzetközi kérdést tárgyalás útján kell megoldani — amire az a válaszom, hogy a világ összes népeinek együtt kellene tárgyalni a gyarmatok kérdését, beleértve tehát a gyarmatok népeit is. Roosevelt elnök úr felfogása szerint nemzetközi tárgyalóterembe úgy kell bevonulni, mint egy bíróság termébe. Németország ezt az elvet sohasem fogadhatja el, mert

ahol tárgyalófelek vannak, ott ki legyen a bíró?

A nemzetközi problémákat őszinte nyilatkozatokkal lehet megoldani és erre azt felelem, hogy számtalan beszédemben mindig ezt cselekedtem. Mindig elutasítottam magamtól azt, hogy másval, mint a néppel szemben őszinte legyek, de ezt olyan nyilvánosan tettem, hogy azt a világ meghallhatta. Roosevelt elnök úr, mint egy tőlünk földrajzilag távol eső nép feje, megkért arra, hogy nyíltan jelentsem ki,

mik a német nép szándékai?

Valószínűleg elutasítaná engem, ha megkérdezném, hogy az amerikai politikának mik a céljai a közép- és délamerikai népekkel szemben és ugyanaz a joga megvan Németországnak is, ha ugyan Észak-Amerika elnökének ilyen kérdést valaha is feltennék. Roosevelt elnök úr szerint bizonyos népek a német birodalomtól fenyegetve érzik magukat. Vettem magamnak a fáradságot, hogy ezeket a népeket megkérdezzem először arról, felkérték-e Roosevelt elnök urat ilyen kérdések feltételére. Tagadó és élesen visszautasító válaszokat kaptam. Ezen kívül olvasom, hogy Írland valóban fél, de amint sajtónyilatkozatában De Valera elnök mondja, az angol birodalomtól. És tudom azt, hogy Palesztinát soha sem fogják német csapatok megtámadni és azt is, hogy Anglia nem fél attól, hogy az európai anyaországot az arabok megtámadják.

Olyan államok szerepelnek Roosevelt elnök üzenetében, amelyek 2000—5000 kilométernyi távolságban vannak tőlünk

és innen látszik, hogy az elnök úr tökéletesen félre van vezetve goromba valótlanságoktól, amelyek az USA területén Németország ellenségei terjesztenek. Ami a leszerelés kérdését illeti, ebben a kérdésben Németország volt az első, amely kezdeményező lépést tett. Előbb 200 ezer, majd 300 ezer főből álló hadsereget ajánlott valamennyi európai hatalom részére és ezzel kívánta végrehajtani a leszerelést. Minden javaslat visszautasításra talált.

Ezután a Roosevelt üzenet elemzésének 19-ik pontjaként Hitler kancellár a nyersanyagok felszámáról beszélt, amelyet válaszában a valutapolitika és a nyeresékes megváltoztatása nélkül kivihetetlennek tart. E pontnál élesen emelte ki, hogy

igényt tart a Németországtól „elrabolt” gyarmatokra, amelyre nézve Wilson elnök szavát adta, hogy Németországot éppen úgy megilleti, mint bármely más európai hatalmat.

ROOSEVELT ÉS HITLER

— Ha Ön nemes cselekedetet akar véghez vinni Elnök úr, — folytatta a vezérkancellár, — úgy váltsa be Wilson elnök szavát és járuljon hozzá a világ kereskedelmi és politikai konszolidációjához. Elnök úr még azt jelenti ki üzenetében, hogy tudatában vagyok-e annak, hogy minden államnak politikai felelősséggel bírnak a világ sorsáért. Elnök úr egy nagy és hatalmas állam élén áll, amelynek egy négyzetkilométerében 15 ember él, míg az én földemen 140. A hatalmas terület, a nagy gazdaság és a hatalom

alkalmassá teszik Elnök urat arra, hogy a világ kérdéseivel is foglalkozzon

és országának méreteiben kicsinek lássa az egész világot. En sokkal szerényebb és kisebb feladathoz alkalmazkodom. Egy államot képviselek, amely

egy másik világrész ígéretében bízva le-szerelt

KOPROL

A LEGJOBB CSOKOLÁDÉ-HASHAJTO

és ezt az államot teljes összeomlás állapotában vettem át 1933-ban, amikor Ön már a nagy északamerikai birodalom élén állott. A német birodalomban leküzdtem az inséget, rendet teremtettem, a termelést hihetetlen mértékre fokoztam, a hiányzó nyersanyagokat pótoltam és csatornákat építettem, népem szociális erejét növeltem és amellet egy hadsereget szereltem fel. Az én világom ez a világ, amelyet a Gondviselés számomra teremtett, a

mely sokkal kisebb, mint Elnök úr birodalma, de a melynek kisebb területébe a Gondviselés az én népemet helyezte és velük együtt az emberiség békéjét és boldogulását szolgálom.

A vezérkancellár beszédét percekig tartó Sieg! Heil! kiáltás követte, majd a birodalmi gyűlés elnöke néhány szóval a hűség és bizalom teljességét fejezte ki a vezérkancellár iránt, mire Hitler megújuló ünneplésben részesítették.

Csütörtökön feloszlatták a magyar képviselőházat

Szerdán szavazza meg a képviselőház a zsidójavaslatot

Budapestről jelentik: Beavatott körökben úgy tudják, hogy a ház feloszlására vonatkozóan megtörtént a döntés. Teleki miniszterelnök Berlinből való visszatérése után, a jövő csütörtökön, benyújtja a ház feloszlásáról szóló kéziratot.

A magyar felsőház ma délelőtt 10 órákor ülést tartott, amelyen előterjesztették a zsidójavaslatot az összeegyeztető bizottság által végzett módosításokat, amelyeket a felsőház egyhangúlag elfogadott.

Délben 12 órákor ugyancsak a zsidójavaslat módosításai ügyében ötperces formális ülést tartott a képviselőház is. Darányi Kálmán elnök megnyitja után Makay János előadó betervezte az együttes bizottság jelentését a törvényjavaslat módosításáról és kérte a sürgősség kijelölését. A ház az indítványt elfogadta, majd elfogadta azt a javaslatot is, hogy a legközelebbi ülést szerdán tartja és akkor tárgyalja le a zsidójavaslat módosításait.

Május elsején megindul Temesváron és Aradon keresztül a belföldi és külföldi repülőforgalom

Temesvárról Bucurestibe és Aradon keresztül Kolozsvár, Csernovitz, Budapest, Prága és Berlinbe utazhatnak a közönség

Mint ismeretes, egyes légivonalakon már április 17-én megindult a forgalom. Eredetileg ekkor kapcsolódott volna bele a nemzetközi forgalomba a Bánság is, de a Bucuresti-Arad-Budapest-Prága-Berlin, Arad-Kolozsvár-Cernauti és Arad-Temesvár-Turnu Severin-Craiova-T. Magurele-Bucuresti vonalakon csak két hét késéssel,

május elsején indul meg a menetrendszertintő forgalom.

A LARES Bucuresti vezérigazgatóságától most küldték le hozzánk a részletes repülőmenetrendet amelynek bennünket érdeklő vonatkozásai a következők:

A Bucuresti-Arad-Budapest-Prága vonalon, amelyen a forgalmat a LARES részéről Douglas típusú, a MALERT és Lufthansa részéről pedig Junkers gépek bonyolítják le a forgalmat, minden hétköznap lesz járat. Aradon egyelőre csak a román és magyar gépek szállnak le, később azonban útjukba éjtik Aradot a német és a cseh gépek is. A LARES és a magyar légiforgalmi társaság gépei ugyanúgy, mint az elmúlt évben, az idén is közösen bonyolítják le a forgalmat, amelyik nap Budapestről magyar gép indul, ugyanakkor a baneasai repülőtérrel román gép indul a magyar főváros felé, másnap pedig megfordítva. A Lares Malert járat menetrendje a következő: indul Bucurestiből 9.20-kor, érkezik Aradra 11.10-kor, tovább indul 11.30-kor, Budapestre érkezik 11.30-kor (ottani időszámítás), onnan tovább indul 12-kor, Prágába érkezik 13 órákor, tovább indul 14.15-kor és Berlinbe érkezik 15.30-kor.

Az ellenjárat menetrendje a következő: Berlinből indul 9.15-kor, Prágába érkezik 10.30-kor, tovább indul 10.30-kor, megérkezik Budapestre 12.50-kor, tovább indul 13.10-kor, Aradra érkezik 15.10-kor, innen indul 15.30-kor és megérkezik Bucurestibe 17.25-kor. A Lufthansa menetrendje ugyanez, de a német repülőgépek egyelőre csak Budapesten szállnak le útközben. Jegyárak: Bucuresti—Arad 1750, Bucuresti—Budapest 3500, Bucuresti—Prága 5200, Bucuresti—Berlin 7500, Arad—Budapest 1450, Arad—Prága 4300, Arad—Berlin 5600 lei.

Az Arad-Kolozsvár-Csernovitz közötti járat menetrendje a következő:

Aradról indul kedden, csütörtökön és szombaton 15.25-kor, Kolozsvárra érkezik 16.30-kor, onnan tovább indul 16.40-kor és megérkezik Csernovitzba 18.05-kor. Az ellenjárat hétfőn, szerdán és pénteken indul Csernovitzból 8.25-kor, Kolozsvárra érkezik 9.50-kor, onnan tovább indul 10-kor és megérkezik Aradra 11 órákor. Viteldíjak: Arad—Kolozsvár 850, Arad—Csernovitz 1500, Kolozsvár—Csernovitz 1000 lei. A forgalmat ezen a vonalon Dragon Rapid gépek bonyolítják le.

Arad—Temesvár—Turnu Severin—Craiova—T. Magurele—Bucuresti

vonalon Potez és Dragon Rapid-gépen közlekednek. Aradról hétfőn, szerdán és pénteken indulnak gépek 11.40-kor, Temesvárra érkeznek 12 órákor, tovább indulnak 12.15-kor, érkezik T. Severinbe 13.15-kor, tovább indul 13.20-kor, érkezik Craiovába 14 órákor, tovább indul 14.10-kor, érkezik T. Magureleba 14.40-kor, tovább indul 14.55-kor és megérkezik Bucurestiben 15.35-kor. Az ellenjárat menetrendje: indul Bucurestiből kedden, csütörtökön és szombaton 7.10-kor, érkezik T. Magureleba 7.50-kor, indul 8 órákor, érkezik Craiovába 8.35-kor, tovább indul 8.50-kor, érkezik Turnu—Severinbe 9.25-kor, tovább indul 9.35-kor, érkezik Temesvárra 10.35-kor, tovább indul 10.50-kor és megérkezik Aradra 11.10-kor. Viteldíjak: Arad—Temesvár 250, Arad—Turnu Severin 720, Arad—Craiova 900, Arad—Turnu Magurele 1150, Arad—Bucuresti 1750, Temesvár—Turnu Severin 660, Temesvár—Craiova 750, Temesvár—Turnu Magurele 900, Temesvár—Bucuresti 1500.

Tizenegy hét alatt épült fel egy bombavetőgyár

Baltimorából jelentik: Tizenegy hét alatt építették fel egy gyárat, amely bombavető repülőgépeket fog előállítani. A gyár hétfőn kezd meg működését és elsősorban a francia és amerikai rendeléseknek tesz eleget.

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

Gafencu külügyminiszter párisi tárgyalásai

Ma Gentin francia pénzügyminiszterrel tárgyalt a külügyminiszter a román-francia gazdasági kapcsolatokról. A román külpolitikát méltatja a külföldi sajtó

Vasárnap Rómába érkezik a külügyminiszter

Párisból jelentik: Gafencu külügyminiszter ma délután hosszas tárgyalásokat folytatott Gentin francia pénzügyminiszterrel, akivel fontos gazdasági ügyeket tárgyalt le. A megbeszéléseken jelen volt Tatarescu párisi román követ is. A kiszivárgott hírek szerint elhatározták, hogy

Franciaország tevékeny részt vállal Románia gazdasági életében,

francia vállalkozók kapcsolódnak bele az ország munkájába és Franciaország minden rendelkezésére álló eszközzel hozzájárul a romániai kincsek feltáráshoz.

Ugyancsak párisi jelentés számol be arról, hogy Gafencu külügyminiszter vasárnap érkezik Rómába.

Az olasz lapok szerint az utazásnak nincsen hivatalos jellege,

de a külügyminiszter felhasználja az alkalmat, hogy az olasz politikussal és államférfiakkal találkozzon. A tíz év óta megszakadt összeköttetés folytatása lesz ez — írják az olasz lapok — és miután Albánia elfoglalása óta Olaszország tényleges szerepet játszik a Balkánon, szorosabb teszi a viszonyt Róma és Bucuresti között. Egyébként

Hétfőn Rómába érkezik Constantinescu Mitita pénzügyminiszter is,

ami azonban nem jelenti semmiféle új szerződés megkötésének tényét.

ROMÁNIA NEM KÖT KÖLCSÖNÖS VÉDELMI SZERZŐDÉST

A Daily Telegraph jelentése szerint Gafencu külügyminiszter párisi tanácskozáisaival kapcsolatban az a felfogás, hogy Románia nem nyújthat a nyugati hatalmak kezességéért kölcsönös védelmi garanciát. A kezesség ennél fogva csak egyoldalú lesz.

Bonnet külügyminiszter és felesége tegnap disztribúciót adott Gafencu külügyminiszter és felesége tiszteletére. A disztribúción megjelentek Tatarescu román nagykövet, a török, lengyel és angol nagykövetség tagjai, Chautemps és Sarraut, a görög és jugoszláv követek, Paul Reynaud, Berenger, Mistler, Debos, De Monzie és még számosan.

GAFENCU: LÉTEZIK ÁRAMLAT A BÉKE MEGÓVÁSÁRA

A francia lapok kiemelik azoknak a tárgyalásoknak a fontosságát, amelyeket Gafencu külügyminiszter párisi látogatása során folytat. Hangsúlyozzák, hogy

a külügyminiszter nagy eredményeket ért el Londonban és kiemelik azt is, hogy Románia minden erejével biztosítani kívánja függetlenségét és emellett jó viszonyban akar élni az összes államokkal,

készenállva a gazdasági együttműködésre. A francia lapok közlik Gafencunak a Figaróban tett következő nyilatkozatát:

— Lord Halifaxnak nyíltan és határozottan kijelentettem, hogy Románia békés politikát kíván folytatni, de hű marad régi barátaihoz.

Valamennyi országgal gazdasági együttműködést óhajtok.

Ugyanakkor Románia támogatni kíván minden olyan erőfeszítést, amelynek célja a politikai béke megerősítése Európában. Ezt a kívánságomat fejeztem ki német hivatalos körök előtt is. Szilárd meggyőződésem, hogy minden nehézség elle-

nére mégis észlelhető olyan áramlat, amely a béke megóvását kívánja.

A Matin cikkében azt írja, hogy Románia politikai irányvezetése következtében ellenállhat minden kívülről fenyegető veszélynek.

OFELSÉGE IRÁNYTJÁ ROMÁNIA BÉKE POLITIKÁJÁT

Az Ere Nouvelle szerint az az ügy, amiért Gafencu sikraszállt, tökéletesen fedi Románia uralkodójának álláspontját, és II. Carol király példájára a román külügyminiszter habozás nélkül folytatja fáradozásait a nemzetközi együtt-

Macsek kihallgatáson jelenik meg Pál régenshercegnél

Jugoszlávia belső és külső megerősödése valósul meg. Markovics külügyminiszter átutazott Budapesten

Belgrádból jelentik: Cvetkovic miniszterelnök tegnap délután 4 órakor Zágrábból megérkezett és nyomban kihallgatáson jelent meg Pál régenshercegnél. Ha a régensherceg jóváhagyja a megkötött egyezményt, úgy megalakul az új kormány, előbb azonban Macseket is kihallgatáson fogja fogadni.

A délszláv belpolitikai kérdésben vasárnap előtt nem várható különösebb esemény. Ma kisebb tanácskozások folytak, amelyek azonban csupán technikai kérdéseket érintenek fel úgy, hogy nem is maga Macsek vett részt a tanácskozásokon. Az új kormány a jövő hét közepén alakul meg.

Itt írjuk meg, hogy Markovics külügyminiszter Berlinből jövet délből 12 óra 20 perckor Budapestre érkezett. A pályaudvaron a külügyminisztert a jugoszláv követ fogadta, akivel együtt a követésre autózott a jugoszláv államférfi. Itt ebédelt, amit a követ és felesége adtak tiszteletére, majd pedig megtekintette Budapestet, Marko-

vic külügyminiszter 2 óra 35 perckor elutazott Belgrád felé.

A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz Markovics Cincár jugoszláv külügyminiszter látogatásáról többek között azt írja, hogy a rosszakaratu klüföldi beállításokkal szemben a tengely politikája nem a béke megzavarására irányul, hanem egyetértésre és együttműködésre a közös élettérben. Németország a világháborúban megtanulta becsülni a délszláv katonát. Azóta minden nemzet belátta, hogy az egyik rész egységes összhangja semmiképpen sem áll ellentétben a másik rész jogaival, hanem, hogy a természetes nemzeti fejlődés létesülése alap az eredményes együttműködés számára is. A német népnek kiünös öröme szolgál, hogy a jugoszláv külügyminiszter látogatása idején valósul meg a jugoszláv királyság belső és külső megerősítése.

Elsüllyeszthetetlen csatahajót szentel fel a brit tengerészet

Ez a huszonegyedik ultramodern hadihajó

Londonból jelentik: Mary ankirályné május 3-án avatja fel a „Prince of Wales” nevű új óriási 35.000 tonnás csatahajót. A csatahajó különleges páncéllal van bevonva, mely teljesen megvédi repülőbomba, ágyúgolyó, akna és torpedó ellen. A hajó szinte elsüllyeszthetetlen, három hatalmas páncéltornyában elhelyezett 10 darab egyenként 14 hü-

velyes és nyolc páncéltoronyban lévő 16 darab 5 és egyegyed hüvelyes ágyúval veszi fel a harcot, ezenkívül pedig speciális torpedóval és gépfegyverekkel van ellátva. A hajó két másik most épülő óriási csatahajóval a „Nagy Flotta” magját képezi és ezekkel együtt 24 darab ultramodern csatahajóval rendelkezik Anglia.

Gázálarcot csak engedéllyel bíró gyár árusíthat

Bucurestiből jelentik: A légi és tengerészeti ügyi minisztérium közli az érdekeltekkal, hogy az 1939 január 30-iki Monitorul Oficialban megjelent, a gázmaszkok beszerzésére vonatkozó törvény értelmében valamennyi magánvállalat köteles személyzete számára a nemzetvédelmi minisztérium által megállapított típusú gázmaszkokat beszerezni. A megrendeléseket a gázálarok vételárának teljes

kiegénylítésével egyidejűleg a központi betegsegélyező pénztár, vagy annak fiókjainál kell eszközölni. Ezeket a gázálarokat az „Antigaz” és „Sarogaz” társaságok gyárjai szállítják, más gyárak nem készíthetnek és előzetes sem szedhetek fel gázálarok készítése céljából. Más gyárak csak a légi és tengerészeti minisztérium engedélyével gyárthatnak a jövőben gázálarcot.

Roosevelt már a múlt évben személyes találkozásra hívta Hitlert

Ujabb flottakoncentráció Gibraltárban Lengyelország feltételek mellett hajlandó Danzigról tárgyalni A Szovjet garانتálja szomszédjai határát?

Washingtonból jelentik: A Fehér Ház köreiben Rooseveltől legközelebb újabb kezdeményezést várnak. Az a vélemény ugyanis, hogy Roosevelt Hitler beszédét nem tekinti majd kényszerű adottságnak. Az esetben, ha Hitler beszédében nem utasítja el véglegesen az amerikai javaslatokat, úgy Roosevelt újabb kezdeményező lépést tesz és meghívja Hitlert és javaslatát újabb tanácskozásra, amelynek az lenne a célja, hogy a jelenleg fennálló világ-gazdasági nehézségek elhárítása érdekében együttműködjenek.

Meghívás az Azori szigetekre

A Newyork Times azt állítja, hogy 1938. szeptemberében Roosevelt javasolta Hitlernek és Mussolininak, hogy az Azori-szigetek közelében találkozzanak a nyílt tengeren, de a diktátorok a találkozást visszautasították. Az elnököt az a hír vezette, hogy megbeszéljék azokat a minimális feltételeket, amelyek elfogadása esetén Hitler és Mussolini kötelezettséget vállaltak volna a tartós béke fenntartására. Roosevelt mostani üzenetével azt akarta megtudni, hogy mint közvetítőnek, igénybe venné-e szolgálatait. A lap így tudja, hogy Mussolini az elnök javaslatát annak idején továbbította Berlinbe, de azt az értesítést kapta, hogy Hitler nem hagyhatja el Európát még akkor sem, ha meg lenne győződve arról, hogy a megegyezés létrejöhet. A lap határozottan állítja, hogy birtokában van Roosevelt javaslatának pontos szövege és azt is tudja, hogy ezt az ajánlatot jóval München előtt tették. A lap most azt várja, hogy állításait megcáfolják, mert be tudja igazolni, hogy az elnök még arra is készen volt, hogy politikai jövőjét megkockáztassa a világbéke megmentése kedvéért.

HATALYAT VESZTI AZ AMERIKAI SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY

Vasárnap, április 30-án jár le az amerikai semlegességi törvény érvénye. Biztosra vehető, hogy a határidőig semmiféle intézkedés nem történik a semlegességi törvény megváltoztatására, május elsejétől kezdve azonban a törvénynek az a szakasza önmagától megszűnik, amely eltiltja a háborús felek részére való hadianyagszállítást. Politikai körökben nem hiszik, hogy a helyzet sokáig függőben maradna, mert Pittmann szenátor rövidesen szónyegre hozza az általa kidolgozott javaslatot, amit el is fogadnak. Az ellenzéki szónokok legfőbb ellenvetése az, hogy ha a semlegességi törvényt megváltoztatják, úgy az nemcsak Franciaországnak és Angliának előnyös, hanem Japánnak is.

LONDON TUDOMÁSÚL VETTE A FLOTTA-EGYEZMÉNY FELMONDÁSÁT

Mielőtt Hitler kancellár elmondta volna beszédét, egy külön e célra indított repülőgép Németországból Londonba repült, amely magával vitte Hitler beszéde másolatának bizonyos számú fordítását. A beszéd terjedelme közel száz oldal. Így hivatalos angol körökben még nem kommentálhatták kellőképpen. Ezt elsősorban is a kormány tagjai, valamint a külügyminisztérium tanulmányozza. Londoni hivatalos körökben mégis tettek néhány megjegyzést, amelyeket a Havas távirati iroda a következőkben összegez: Az 1935. évi német-angol flottaegyezmény nem körvonalazza annak felmondását.

DIPLOMACIAI ÚTON IS KÖZÖLTÉK HITLER VÁLASZÁT

A DNB jelenti: A harmadik birodalom londoni és varsói ügyvivői országuk nevében pénteken emlékiratot nyújtottak át. Ugyanakkor a német kormány feleletként Roosevelt elnök üzenetére, átnyújtotta Amerika berlini ügyvivőjének Hitler beszédének egy példányát. Roosevelt köztársasági elnök május 7-én beszédét mond, amelyben előreláthatólag válaszolni fog a német kancellár mai felszólalására. Pittmann amerikai szenátor határozati javaslatot terjesztett a kongresszus elé, mely felhatalmazza az Egyesült Államok elnökét, hogy tíz napon belül gazdasági megtorlásokat alkalmazzon Japánnal szemben.

BÚVÁRHAJÓKAT ÉPÍT NÉMETORSZÁG

Londonból jelentik: Cordt dr. londoni német ügyvivő ma délben bejelentette az angol

kormányának, hogy a Németország és Anglia között fennálló flottaegyezményt a német kormány nemlétezőnek tekinti. A bejelentés nem érkezett váratlanul az angol kormányhoz, mert az onnan kiszivárgott hírek szerint elkészültek Németországnak ezen lépésére, amely lényegében nem jelent semmit. Angol szakértői körök szerint a tengeri haderők helyzetén a bejelentés mitsem változtat.

Németország tulment eredeti céljain

Sir John Simon újabb nyilatkozatot tett egy banketten, amelyben kijelentette, hogy Chamberlain a béke politikáját folytatja, de miután Németország már messze túlment azon a cselekvésen, hogy az összes németeket visszatérítse a hazájába, a békepolitika megváltozhat. Amennyiben Németországnak európai uralmi törekvése megváltoztathatatlan, Anglia nem fél ezzel a törekvessel szembeszállni.

A demokráciának fegyverkezni kell

Sir Samuel Hoare tegnap este beszédet mondott a királyi akadémia díszterében. Felszólította a külföldet, hogy ne becsüljék le a kormány elhatározásának jelentőségét, amellyel bevezeti Angliában a sorozási rendszert. Az angol nép most két dolgot akar: békét és saját erejének biztosítását. Békében akar élni az egész világgal, de azért el van tökélye, hogy felhasználja erejét az igazságos ügy és rend biztosítására. Szilárdan elhatározta a kormány, hogy biztosítja Anglia becsületét és szabadságát. A sorozási

A német kormány képtelen hadierőjét annyira növelni, hogy az csak meg is közelítse az angol tengeri flottát.

Ehhez rengeteg időre és rendkívül sok pénzre van szükség. Úgy tudják, hogy Németország gyors, könnyű búvárhajók építésére határozta el magát.

ÓRIASI ÉLELMISZERKÉSZLETEKET HALMOZNAK FEL GIBALTÁRBAN

Londonból jelentik: Gibraltárban és környékén 53 angol és francia hadihajó cirkál, míg távolabbi vizeken 15 német hadihajó tartózkodik. Az angol parancsnokság lazasan folytatja az erődítési munkálatokat. A földalatti raktárakban óriási élelmiszerkészleteket halmoznak fel és a polgári lakosság számára tíz mély fedezéket robbantanak ki a sziklákban.

EGYRE TÖBB FRANCIA HADIHAJÓ ÉRKEZIK GIBALTÁRBAN

A francia tengerészetiügyi minisztérium hivatalos közleményt adott ki, amelyben bejelenti, hogy négy könnyű torpedóúzóznak a felszerelését megkezdtek. A torpedórombolók nevei: Le Corse, Le Anusien, L'Alcecion, Le Bretagne.

Az Incomptable, a Le Malin, Triomphant, a Provence és a Mille Berlin francia hadihajók ma Gibraltárra érkeztek. A kikötőbe még több francia hajó várnak.

A francia hadikikötőkbe a közeli napokban angol és amerikai hadihajók futnak be. Tengerészeti és politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak az idegen hadihajók látogatásának és rámutatnak arra, hogy azok megjelenése a jelenlegi nemzetközi helyzetben szimbolikus lépést jelent.

rendszer változást jelent a nép lelkeiben, de véleménye szerint nélkülözhetetlen a korszerű háború követelményeit tekintve. Ha a demokrácia élni és haladni akar, akkor ugyanolyan jól fel kell készülniök, mint akármelyik parancsuralmi államnak. Anglia nem akarja elhagyni a demokrácia elveit. A helyzet súlyossága tette szükségessé a kötelező katonai szolgálat bevezetését, de az ország katonai és politikai rendszere továbbra is az önkéntességen fog alapulni.

A lengyel szerződés felmondásának indokai

Berlinből jelenti a Havas ügynökség: A lengyel kormány küldött német emlékirat a következőket tartalmazza: A lengyel kormány egyoldalúan és önkényesen felbontotta az 1934 január 26-iki megegyezést. Mégis a német kormány hajlandó tanulmányozni a német-lengyel szerződéses kapcsolatok rendezésének módjait és pedig olyképpen, hogy az mindkét félre egyforma kötelezettségeket rójjon. Az emlékirat megjegyzi, hogy

az Anglia és Lengyelország között legújabb

ban kötött segélynyújtási egyezmény ellenében áll az 1934. évi Pilsudsky-Hitler egyezmény,

mivel Lengyelországnak egy németellenes szövetségbe való belépése azt jelenti, hogy a lengyel kormány a német békebiztosítók helyett inkább választja egy harmadik hatalomnak az ígérését. Hangsúlyozza az emlékirat, hogy Lengyelország nem keresi a német-lengyel kérdések békés megegyezésének lehetőségét s letért az 1934-ben kijelölt útról.

Az idei szezon leggrandiózusabb filmsikere!

A bucarestii Capitol-mozgó húsvéti szavenciója! A francia filmgyártás büszkesége, 100 legnagyobb sztárral

Sanghai dráma

Részletek az 1938-as japán bombázásról, G. W. Pabst rendezésében. Főszerepben: INKIJNOFF, LOUIS JOUVET

A legérdekesebb és legtökéletesebb keleti tárgyú filmek, amely az igazi valóságban tárja elénk Kínát, az Ó titokzatos misztikumával

PREMIER csütörtökön a SCALABAN

KÉMEK KÉMEK ELLEN

Vas. d. e. 11 órakor

OLGA TSCHECHOWA és KARL LUDWIG DIEHL — Olcsó matiné helyárrakkal!

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magdosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. **Hűbészeknek, közhivatalosoknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei** kézbesítéssel együtt.

KULFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 23-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Szinek értelme

Amerikából utrakelt és Európa felé közeledik a Kék Madár.

Ez a Kék Madár nem óceánrepülőgép, amely világrekordra tör, nem is a nemrég elhunyt kedves orosz művész, Jusznij, híres és népszerű színársulata, legkevésbé azonban Maeterlinck Kék Madara: a boldogság, — ez a Kék Madár az új divat, amelyet most találtak ki Amerikában.

Újabb csupa kék a világ és a divat. Emlékezzünk a Marina-kékre és a „koronázási kékre”, ezeket Anglia diktálta a divatnak, most — nyilván a készülő newyorki világkiállítás jövőtől — megint meg kell tanulnunk egy új divat, meglepő következetességgel, évek óta a kéket variálja, de ki tudja: hátha mégis vannak a színeknek és lelkének olyan titokzatos és rejtett összefüggései, amelyeket még eddig nem derített fel a lélektan. Azaz, bizonyos színeknek mégis ismerjük lelki ábrázatát, a vörösét például, amely a forradalom színe, a feketét, amely a gyászé, a zöldet, amelyet a reménység színeinek neveznek és a tisztaságot jelképező fehérét. A kékek nem ismerjük más kapcsolatát, mint azt, amely az égbolthoz és a tengerhez fűzi, de talán ennyi is elég, hogy a legmagasabb magasságok és legmélyebb mélységek színeit ismerjük fel benne és így megállapítsuk rokonságát az emberi lélekkel. Már régen gondolok arra, hogy a kék tulajdonképpen a lélek színe, a léleké, amely magasságában és mélységeiben éppoly mérhetetlen, mint az égbolt és a tenger. De talán gondolt rá a nagy költő, Maeterlinck is, amikor a boldogság csodálatos mesemadarát éppen kékek álmodta és nem más színűnek.

Hát persze, mások a divat és mások a lélek dolgai, de mégis olyan jó elhithetni magunkkal, hogy talán nemcsak a divat lehet átalakító hatással a lélekre, hanem a lélek is a divatra és hogy a Kék Madár szárnyának színeből egyszer mégis a derű és boldogság mosolyog a világra...

— Carol király öfelsége személyesen nézte meg az új típusú katonai repülőgépeket. Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király tegnap megtekintette a piperai repülőteret, ahol Popescu Pufi repülőkapitány IAR 80 típusú gépével bemutató gyakorlatokat végzett. Öfelsége melegen érdeklődött a brassói repülőgépgyár által készített új rendszerű gép iránt, amely a legmodernebb rendszer szerint épült. Az arklódok ezután a Nardi-rendszerű gép mutatványait kísérette figyelemmel. Ezt a vadászgépet Stoian fióhadnagy vezette. A király fél 2 óráig tartózkodott a repülőteren és részletesen érdeklődött a légi haderő fejlesztésével kapcsolatos valamennyi problémáról.

— Velt erdélyi politikus halála Budapesten. Budapestről jelentik: Hosszas betegeskedés után tegnap meghalt a magyar fővárosban Mayer Ödön dr. volt alvinci képviselő. Az elhunyt, aki a Tisza-féle munkapárt gyulafehérvári körzetének elnöke volt, annak idején élénk szerepet játszott Erdélyi politikai és gazdasági életében.

Április 29

Szombat

József Albertina

1679. április 29-én halt meg Ruyter Michiel Adriansson holland tengernagy. Ruyter tengernagy igen vitéz ember volt és a Földközi tengeren számos győzelmet aratott. 1671 és 1681 között bátor hitvallásukért számos protestáns lelkész küldtek a nápolyi gályákra raboknak. Huszonhat magyar lelkész Ruyter közbenjárására szabadult meg láncaitól. Ennek emlékeztére Ruyternek 1895-ben Debrecenben emlékoszlopot állítottak.

1879. április 29-én született Erdős René trónő. Verseket, elbeszéléseket, regényeket és szindarabokat írt. Legnagyobb regényének címe Santelli bitoros. Ezenkívül ismertebb regényei: Hajnali hegedűső. A nagy hollány, A sarj, Kleopátra.

Az Örök Idők napjai

A tegnap már elmúlt.

Es elmúlik a ma.

Es a holnap is el fog múlni majd.

Szeretem a tegnapot,

Mert volt.

Szeretem a mai napot,

Mert van.

Szeretem a holnapot,

Mert lesz.

Es ez a három nap az **Életem**

A tegnap, a ma s a holnap;

A cél, a tett s a remény.

Es ez a három Örök Idők napja,

A tegnapi, a ma s a holnap;

A kezdet, a jelen s a vég.

Es maga az Örök Idő a **Végtelel.**

Az életem, —

Az életünk!...

KRISTÓF MARTA.

Teniszütők

LABDÁK — HÜROZÁS-JAVÍTÁS

KECSKEMÉTI Temesvár, Bulev. Duca 2.

— A svéd trónörökös yachtja összeütközött egy amerikai gőzessel. Newyorkból jelentik: Az Oslojord nevű svéd gőzös, amelyen a trónörökös és Márta hercegnő utaznak, tegnap délelőtt 12 mérföldnyire a newyorki kikötő bejáratától, a sűrű ködben összeütközött a Sunday Hock nevű vezérhajóval. A hajó elsüllyedt, a legénységet sikerült megmenteni.

— HETVENÖT SZEMÉLYT MEGMÉRGEZTEK, HOGY A BIZTOSÍTÁSI DÍJAKAT FEVEHESSEK. Filadelfiából jelentik: A bűnügyi hatóságok a maga nemében szinte egyedülálló büntényt fedeztek fel. Egy jól megszervezett társaság az utóbbi tíz esztendő alatt állítólag 75 személyt megmérgezett, hogy ezeknek biztosítási díjait felvehessék. Az elvetemült emberek vezetője egy Magician nevű férfi volt, akit tizenhét társával együtt letartóztattak. Megállapítást nyert, hogy a leleplezett gyilkosok hasonló bűncselekmények miatt már voltak büntetve.

— NÉMET KÉPVISELŐK Magyarországon. Budapestről jelentik: Politikai körökben arról beszélnek, hogy a magyarországi német Kulturbund, a dr. Basch-féle alakulás vezetői a májusi képviselőválasztások során több mandátumhoz jutnak. A német vezetőket a kormánypart hivatalos listáján jelölik. Képviselői mandátumot kapnak Goldschmidt János dr., Mühl Henrik és Fausreik György dr. A Kulturbund vezére, Basch Ferenc dr. nem léphet fel, mert egy régebbi ügye miatt nem rendelkezik aktív és passzív választójoggal.

— ALARCOS RABLÓK GARÁZDÁLKODÁSA IASIBAN. Vakmerő álarcos banditák garázdálkodtak az utóbbi hetekben a városban. Néhány nappal ezelőtt a Ticau nevű városnegyedben Tuduciuc kereskedőt rabolták ki és ekkor a rendőrség elhatározta, hogy minden módjában álló eszközt felhasználja az álarcos rablók kézrekerítésére. A razzák egymást követték és tegnap éjszaka a detektívek ellenőrző körútra indultak. Ugyanabban a városnegyedben, ahol a napokban a kereskedőt kirabolták, a detektívek több álarcot viselő férfivel találkoztak, a kik eleinte menekülni próbáltak, majd az utánuk siető rendőrségi emberekre lövöldözni kezdek. Hosszas harc után a rablók közül hármat ártalmatlanná tettek, míg a többinek az éjszaka sötétjében sikerült eltűnni.

Egy érdekes levél

„Igen tisztelt gyógyszerész úr! Örömmel értesítem, hogy a feleségem gyógygyult a GASTRO-D. orvosságtól és nagyon szépen köszönöm a szerkesztőségnek, hogy ajánlotta ezt a gyógyszert. Most szíveskedjenek 4 üveggel küldeni utánvéttel az alatti címre, ezeket az öcsém számára rendelem. Tisztelettel Olah Dánilá, Cioci (Csókfalva), u. p. Gindari.”

A GASTRO-D. gyomor-, epe-, vese-, máj- és bélbetegségek eseteiben kitűnő hatással van. Orvosok is ajánlják.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvéttel mellett Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— TÖRVÉNYRENDELETTEL ISMERIK EL 911 ETNIKAILAG ROMÁN SZARMAZÁSÚ EGYÉN ÁLLAMPOLGÁRSÁGÁT. Bucurestiből jelentik: Victor Iamandi igazságügy-miniszter törvényrendeletet terjesztett elő öfelségéhez aláírás végett. A törvényrendelet 911 etnikailag román származású egyén állampolgárságát ismeri el.

— Marinescu miniszter feleségének országos akciója a szegény gyermekekért. Bucurestiből jelentik: Marinescu tábornok, egészségügy miniszter felesége a közelmúltban felhívást tett közzé, hogy a jósziví emberek adakozzanak ruhát, fehérneműt, régi butorokat, amelyeket árva gyermekek között osztanak szét. A küldemények Bucuresti, Str. Institutul Medico-Militar 5. címre irányítandók. A felhívás széles körökben visszhangra talált. Főképpen egyszerűbb emberek voltak az adakozók között. Naponta érkeznek csomagok a fentjelzett címre. A beérkezett ruhaneműeket fertőtlenítik, kimossák, majd műhelyekbe küldik átalakítás végett. Marinescu miniszterné nemes elgondolása szerint ezeket a ruhákat raktárban helyezik el és háború esetén az árvák között szétosztják.

— ÜGYVÉD-RENDSÉG — AZ ÜGYVÉDEK ELLENŐRZÉSÉRE. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága legutóbbi ülésén több fontos határozatot hozott. Így többek között kimondotta, hogy a kamara becseréli az ügyvéd-könyvecskéket és ez alkalommal valamennyi fővárosi ügyvéd helyzetét az ügyvédkamarában megvizsgálják. A bizottság ezután megalakította a kamara „rendszerét”. Ez az ellenőrző szerv száz taggal rendelkezik és állandó ellenőrzést tart a törvényes és a bíróságok folyosóin, hogy lehetetlen-e tegye azoknak az ügyvédeknek működését, akiket bármilyen okból, foglalkozásuk üzésétől eltiltottak. Végül is az ilfovi ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága határvédelmi célokra tízezer leit megszavazott.

(—) Gyász. Kunz Antal életének huszonhetedik évében hosszú szenvedés után meghalt. Gyászolják mélyen sujtott szülői: Kunz Béla földbirtokos és várospata és felesége, született Link Olga, néhai Link Antal mérnök, volt vasuti felügyelő leánya, nagybátyja Leisz Béla székesfehérvári nyugalmazott tábornok és felesége, született Link Judit, továbbá testvérei, unokatestvérei és nagyszámú rokonság. Temetése ma, szombaton, április 29-én délután öt órakor megy végbe a józsefvárosi temető halottas házából. Lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot május 1-én reggel negyed nyolckor mutatják be a józsefvárosi plébániatemplomban.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLATA:

Szombaton, április 29-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Bratianu téren levő Götz gyógyszerár

A II. kerületben a Stefan cel Mare utcában levő Jahner R. gyógyszerár

A III. kerületben a Carol uton levő Mária gyógyszerár

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkirodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

MŰSOR:

SZOMBAT, ÁPRILIS 29.

APOLLÓ: Siva isten bosszúja (angol film)

CAPITOL: Tengeri őrvár (angol film)

RIVOLI: Fru-Fru kisasszony (angol film)

SCALA: Sanghái dráma (francia film)

steni ajándék

Teljesen megérthetjük azt az angol fodrász-kisasszonyt, akiről azt olvassuk az újságban, hogy kártérítési pert indított egy autótulajdonos ellen, akinek kocsiján baleset érte és ennek az a súlyos következménye volt, hogy elvesztette jókedvét, idegesség, ingerlékenység, kellemetlen változott, már pedig egy fodrászkisasszonytól jókedvet várni a hölgyek. Igen, megértjük őt, és sajnáljuk, de megértette és sajnálta a bíróság is, mert valami négyezer lejt kártérítést ítélt meg neki... Hát bizony, az egészség mellett, nincs is áldottabb ajándék Istennek a jókedvvel, a derűs kedéllyel, — azért mondom, hogy az egészség mellett, mert enélkül ugyisincs jókedv és kedély nélkül az egészség sem tökéletes áldás. Mennyi mindenen átsegíti az embert az életben a jókedve, a kedélye és mennyi szép és kellemes percünket elronthatjuk, ha ok nélkül, vagy akár okkal is, dühösek, bosszusak, ingerültek, keserűek, savanyuk vagyunk. Igaz, természet kérdése ez is mint majdnem minden az életünkben, de azért ismerünk olyan embert, aki jókedvvel, kedéllyel rázza le magáról a legkeserűbb órák súlyát is, mint ahogy az az ember sem ismeretlen előttem, aki ok nélkül, vagy beleduzzogva, belelovalva magát valami apró-cseprő sérelmebe, megkeseríti, megcsavanyítja az önmege és környezete életét. Ha azonban így van, ha a jókedv, a kedély valóságos lelki erősség, hogy ne mondjam: életelixír, akkor igazán felbecsülhetetlen értékű, annál is inkább, mert ez az, amit még az egészségnél is nehezebb visszaszerezni, ha egyszer elveszett, ha pedig egyáltalában nem volt meg soha bennünk, akkor a világ minden pénze vagy gyógymódja sem szerzi meg számunkra. Ezt az angol fodrászkisasszonyt tehát megérthetjük, hogy elvesztett jókedvéért pénzbeli kártérítést követelt, de az erkölcsi igazság sérelmét nem tette jóvá. Mert ha az elvesztett jókedv felbecsülhetetlen kincse pénzzel visszaszerezhető, akkor a kisasszony túlságosan olcsó árat szabott, viszont ha nem szerezhető vissza, akkor ugys hiába minden...

SZEMÜVEGEK
solingeni acélárak, beretvák, ollók, kékék a legjobb minőségben

„Optica“ CAROL PRICKELMAYER
Timisoara II. Piața Traian 8

(—) Az ipari munkaadók szindikátusának elmaradt közgyűlése. A temesvári ipari munkaadók szindikátusa pénteken délelőtt tizenegy órára hirdette évi rendes közgyűlést a szindikátus helyiségében. A tagok azonban nem jelentek meg határozatképes számban, amiért is a közgyűlést elhalasztották és azt május hó tizenegyedikén, csütörtökön este hét órákor tartják meg a megjelent tagok számára való tekintet nélkül. Ekkor megy majd vége az ipari munkaadók szindikátusának felszámolása és az iparosok egyesületének megalakulása.

(—) A helytartósági vezértitkár hazaérkezett. Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár, aki hivatalos ügyekből kifolyólag több napon keresztül a fővárosban tartózkodott, tegnap hazaérkezett és újból átvette hivatalát.

(—) Tolvaj cselédleány kifosztotta munkaadói lakását. A temesvári rendőrség által kiadott körözés alapján Nagyváradon elfogták Maurer Katalin cselédleányt, aki három temesvári munkaadója lakását fosztotta ki. Maurer Katalin minden esetben csak néhány napig maradt munkahelyén és az első alkalommal, amikor egyedül maradt a lakásban, összeszedte az értékes tárgyakat és a szekrényekben talált készpénzt, majd eltűnt. Ilyen módon közel ötvenezzer lejt értékű zsákmányt szerzett. A harmadik lakás kifosztása után eltűnt Temesvárról, de a rendőrség a nyomába jutott és így sikerült őt Nagyváradon ártalmatlanná tenni. Vele együtt őrizetbe vették Giurit Victoria barátját is, aki a lopott holmikat értékesítette. Mindkettőt átadták az ügyészségnek.

(—) Olajos Lajos plébános emléke. Most van egy esztendeje annak, hogy Olajos József plébános-kanonok, a katolikus székeskáptalan nezsztora meghalt. Az évforduló alkalmából pénteken reggel nyolc órákor a belvárosi székesegyházban csendes gyászmise volt az elhunyt lelkiúdvéért, amelyen a papság, az elhalt rokonai, ismerősei és tisztelői nagy számban vettek részt. A gyászmisét Wegling János apátkanonok mondta és utána a székesegyház kriptájában Olajos József nyugvóhelye előtt levő keresztre a kegyelet virágait helyezték.

(—) Munkagépek bejelentése. A városi polgármesteri hivatal felhívja a cseplőgépek, szénapréselő gépek és motoros favágógépek tulajdonosait, hogy ezen gépeiket negyvennyolc órán belül a városháza első emeletén levő 42. számú szobában jelentsék be.

(—) A felosztott Lloyd-társulat irattára a kamarában. Pénteken befejeződött a temesvári Lloyd-társulat összes ingó- és ingatlan vagyónának a kereskedelmi és iparkamara részéről való átvétele. Utolsóként az irattára került a sor, amelyet pénteken délután négy órákor vették át a kamara tisztviselői. Az egész irattárat a Lloyd-társulat irodái berendezésével együtt szombatban reggel átviszik a kereskedelmi kamarába és a Lloyd-tisztviselők ezentúl már ott dolgoznak a kamarai hivatal egyik helyiségében. A Lloyd-palotában lévő helyiségek azon bérlielők, akiknek a szerződése most, május 1-én lejár, augusztus elsejére felmondanak és ezeket a helyiségeket árlejtés útján azoknak adják bérebe, akik a legmegfelelőbb bért fogják felajánlani. A régi bérlielők természetesen szintén igényt tarthatnak a helyiségekre.

(—) FÉRFIZARÁNDOKLAT MÁRIA-RADNÁRA. Részletesen beszámoltunk már a május hó hetedikén Mária-Radnára induló férfizarándoklatnak a kegyhelyen való lefolyásáról. A rendező bizottság ezúton is értesíti mindazokat, akik a férfizarándoklaton résztvesznek, hogy április 30-án, vasárnap délelőtt tíz órákor az irlamasok temesvári templomában mise lesz és ezen alkalommal próbát tartanak a közös ima és miseénekekből, amelyek a radnai kegytemplomban bemutatásra kerülnek. A zarándoklat május hetedikén indul, vasárnap reggel felölt órákor a józsefvárosi állomásról. Vasúti jegy ára oda és vissza száz lejt. Jegyek előre válthatók: a belvárosi Miassó-üzletben, a gyárvárosi Jaszszky-üzletben, az erzsébetvárosi Michels-üzletben, a Doja-ucában, a józsefvárosi Compas-üzletben, a mehalai katolikus plébániahivatalban és Kisodán a Sági-úton levő Sotzel-üzletben.

(—) Temesvári diák-műkedvelők bányási körútja. A Diaconaru Loga liceum és a Carmen Sylva leányiskola műkedvelői gárdája az Astra Romana védnöksége alatt legközelebb nagyszabású vidéki körutat rendez. Porumbescu Craiului című operettjét fogják bemutatni, amely a városi színházban néhány héttel ezelőtt oly rendkívüli sikert aratott. Az előadást Alexandru Tiberiu tanár vezényli. A tehetséges együttes Oravicán két előadást, Lugoson, Karánsebesen és Déván pedig egy-egy előadást fog tartani.

(—) A VÁROSI VÁGÓHÍD HÜTŐBERENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS BÜNPÉR TÁRGYALASA a temesvári törvényszék előtt tegnap folytatódott. A tanuk közül kihallgatták Gradinariu Emil dr. volt városi tanácsost, Jotcu Alexandru városi tisztviselőt, Table Nicolae dr. városi főjegyzőt és Schmitz Ferenc dr. ügyvédet, aki tagja volt az ideiglenes bizottságnak. A tanu az árlejtésre és a munkálatok kiadására vonatkozólag, valamint a hűtőberendezés ideiglenes átvételével kapcsolatban nyújtottak felvilágosítást.

Dr. Villányi Irén
vegytisztító és festőde belvárosi fiókját szemben a régi helyiséggel, a Vasile Alexandri-ucca 8. szám alá

helyezte át
Telefon: 35—11.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Goldis Eugen, Carabet Elisabeta, Márk Gyula, Novak Slobodan.

(—) HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Tóth Katalin évi éves, Belean Sofia született Bubos nyolcvanöt éves, Curescu Petre huszonöt éves földmives.

Mi történik Párisban egy nap alatt?

Egy kíváncsi újságíró megállapította, hogyan ismétlődnek a viadám és bús események egy nap folyamán Párisban, a statisztika rendje szerint. Nos lássuk, mi minden történik Európa legnagyobb városában? Igen eleven például a fogházak forgalma. Átlag három perccentük történik egy bekíséréssel kapcsolatos letartóztatás. Minden két percben temetnek valakit, ellenben a házasságkötések már kevésbé szaporák, csak tizenhárom perccentük áll egy-egy pár az anyakönyvvezető elé. Mindenestre nagyon omozos ez a tizenhárom szám. Két óránként történik halalos szerencsétlenség s minden nyolc órában akad valaki, aki önkéntesen végez életével. Hogy pedig a kisebb bajokról is beszámoljon a szemfüles újságíró, befejezésül még azt is közli, hogy minden kilenc órában akad olyan férj vagy feleség, aki elválk az élete párjától.

Öregfalu község hívei katolikus templomát emeltek

A temesmegyei Ötelek község plébániájához tartozó Öregfalu község leányegyháza rövidesen új templomát szentel. A kis telepés község katolikus magyar hívei saját erejükből felépítették szerény templomukat, amelynek most folynak már a festési munkálatai és a pünkösdi ünnepek alatt akarják felszentelni. Horváth János egyházközségi elnök lelkes buzgólkodása nagyban hozzájárult, hogy a hívek önkéntes adakozása olyan szép összegeket eredményezett, amely lehetővé tette a templom tető alá juttatását. A tizennyolc méter hosszú és hét méter széles templom építése és berendezési költségei meghaladják a háromszázezer lejt. Nagy szeretettel és bensőséges áhítattal járnak majd imára Öregfalu katolikus hívei a magukemelte Istenházába.

(—) A RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK ADÓVALOMASÁT ELHALASZTOTTÁK. Az egyenes adóról szóló törvény rendelkezése értelmében, mint jelentették, a részvénytársaságoknak április hó 30-ig kellett adóvallomásukat benyújtani. A Bányási Gyárosok Szövetségétől nyert értesülés szerint az UGIR közbenjárására a pénzügyminisztérium az adóvallomás benyújtásának terminusát május 31-ig meghosszabbította.

(—) ÚJ CÉGEK. A cégek működési engedélyt megadni hivatott bizottság megadta a működési engedélyt a következő hat cégnek: Rehorek Fülöp vegyeskereskedés Klopodián, Togi Gheorghé gyarmatárú, kézműárú és rövidárúval Obében. Típei Pavel só és ecet árusítása Csákván, Nagy Sándor vendéglői üzem Aradon, Varjasi Vencel tej- és tejtermékek kereskedése Aradon, valamint tejfeldolgozó üzem Socodor községben, Genetay Károly festékereskedés Aradon. Ezenkívül a bizottság három kérvényt elutasított, hátrmat pedig az iratok kikészítése céljából elhalasztotta a legközelebbi ülésre.

(—) Dr. Liuba Cornel orvos megint rendelt. IV. I. Bratianu-ucca 15/a. Telefon: 42—70.

(—) AZ ALLATVÉDŐ EGYESÜLET KÖZGYŰLÉSE május 7-én délelőtt tíz órákor megy végbe a kereskedelmi iskola termében. Amennyiben a közgyűlés nem volna határozatképes, úgy azt a megjelentek számára való tekintet nélkül ugyanaznap délelőtt tizenegy órákor tartják. A közgyűlésen a vezetőségi előterjeszti különböző jelentéseit, majd megejtik a felhívást.

(—) ISKOLANÖVÉR. Bader Cordula Mária, hetvenegy éves iskolanővér, a gyárvárosi Mária-otthonban meghalt. A Bajorországból való nővér 1890-ben került a Bányásba és a Miasszonyunkról nevezett iskolanővérek több rendházában értékes munkásságot fejtett ki. Hosszabb ideig működött a józsefvárosi zárdában és öt év előtt vonult nyugalmába. Temetése ma, szombat délután félnyolc órákor megy végbe a Mária-otthonban.

(—) IFJÚSÁGI MEZEI FUTÓVERSENYEK A BÁNSÁG BAJNOKSÁGAERT. A bansági atlétikai liga holnap, vasárnap rendezti Temesvárott a mezei futóbajnokság versenyeit az ifjúsági versenyzők számára. A versenyzők délután három órákor indulnak a Rapid-pályáról és három kilométeres távot futnak, majd visszatérnek a Rapid pályára, a hol a cél lesz. A versenyen a bansági liga területén leigazolt összes ifjúsági versenyzők résztvehetnek. A verseny egyéni és csapatverseny. Egy-egy csapatban legalább hat futónak kell indulni és mindegyik egyesület több csapatot is indíthat. Az egyéni versenyben az első három részesül díjazásban, míg a csapatversenyben az első két csapat kap díjat, ha legalább négy csapat indul. Az atlétikával foglalkozó bansági egyesületek részéről nagy érdeklődés nyilvánul meg az ifjúsági mezei futóverseny iránt és az UDR, a Rékási sportegylet, valamint a temesvári Rapid sportegylet jelentette be részvételét. Ezek az egyesületek úgy az egyéni, mint a csapatversenyben résztvesznek és a Rapid két csapatot is indít. A nevezéseket Belu Eugen dr., a bansági atlétikai liga elnökének címére: V. Cloșca ucca 5 szám alá lehet küldeni. Bizonyosra vehető, hogy a nagyszabású versenyen az aradi ifjúsági versenyzők is résztvesznek és így mintegy negyven atlétából álló mezőny indul majd a bajnoki cím meghódítására.

— MÁJUS 1-ÉN SZÜNTELEK A TANÍTÁS. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium rendelete értelmében május 1-én az iskolákban a tanítás szünetel.

— A CONSTANTAI MUNKÁSOK NEMZETI AJÁNDEKA. Bucurestiből jelentik: A constantai munkásbizottság tagjai és a kikötő munkások hazafias érzéstől áthatva egy napi munkájuk bérért, egy vagy két gépfegyver vásárlására fordítják. Eről a constantai törvényszék elnökén keresztül értesítik a légi és tengerészetiügyi minisztériumot.

MINDENKI HASZNÁLJA!

Franciaországban, Angliában, Romániában épugy, mint Kanadában vagy még távolabbi országokban is, mindenütt csak dicséretét fogja hallani az Urodonal páratlan jótéteményeinek.

A városokban és falvakban egyaránt, mindenütt találni fog betegeket, akik eme csodálatos gyógyszer intenzív használata révén megszabadultak köszvény, reuma, vese és hólyagkövek okozta borzalmas szenvedéseiktől.

Ha azt akarjuk, hogy a köszvényes bántalmak gyógykezelése valóban eredményes és emellett kíméletes legyen, gondoskodnunk kell arról, hogy az a kezelés áthassa a testnek összes szöveteit és nedveit és hogy elérje az ízületek legtávolabbi eső pontjait is. Nem elegendő, ha a vérkeringésből egyszerűen csak eltávolítjuk, illetve a vizelet útján kiválasztjuk azokat a „romlott nedveket”, amelyek húgysav és húgysavas nátrium formájában elváltakoztatják a vér rendes összetételét. Szükséges, hogy ezen kívül feloldjuk azokat a húgysav lerakódásokat is, amelyek burkolat formájában lerakódnak, a szövetekre, kérgeket képeznek az ízületi szalagok mentén és a porcok, homokszőrű lerakódásokat formálnak és ezzel megakadályozzák a végtag ízületek szabad mozgását. Erre a feloldó hatásra egyedül az Urodonal képes. Ily különlegesen erős teljes hatással csak az Urodonal rendelkezik; ami egyébiránt világsikerének magyarázata is.

Professor G. LEGEROT

Az algiri természettudományi főiskola volt
életlani tanára.

AZ URODONAL

nélkülözhetetlen a köszvény gyógyításánál.

CHATELAIN-GYÁRTMÁNY
Használja teljes bizalommal

Kapható gyógyszerárakban
és DROGÉRIÁKBAN

= KÖZGAZDASÁG =

A Nemzeti Bank aranyfedezete

Kimutatás a devizaállományról

A Jegybank aranyfedezete, pénz- és devizaállománya a hivatalos kimutatás szerint április 8-án a következő volt: Aranyfedezet 18 milliárd 388 millió 265 ezer 817 lei, az április elsejei 18 milliárd 388 millió 264 ezer 501 lejelel szemben. A behozatali devizaállomány április 1-én 326 millió 86 ezer 775 leit tett ki, míg április 8-án ez az összeg 293 millió 690 ezer 323 leire csökkent. A forgalomban lévő bankjegyek összege 39 milliárd 734 millió 769 ezer 505 lei, illetve 39 milliárd 555 millió 324 ezer 245 lei volt. A váltópénz stokkot 246 millió 619 ezer 759 lei, illetve 239 millió 373 ezer 455 lei alkotta. A kereskedelmi váltótárca állománya április 8-án 11 milliárd 824 ezer 579 ezer 951 lei volt.

(=) PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT tegnap a hetipiacon a következők voltak: Tojás drb. 1.70—1.80, szárazbab kilója 12—14 lei, lencse kilója 14 lei, kalarabé darabja 1—3 lei, idei kalarabé darabja 4—5 lei, krumpli kilója 4—5 lei, sárgarépa kilója 6—7 lei, paszternák kilója 8—10 lei, levelesbe való zöldség csomója 1—2 lei, hagyma kilója 5—6 lei, fiatal hagyma csomója 0.50—1 leu, fiatal retek csomója 3—4 lei, paraj kilója 4—5 lei saláta fejenként 1—2 lei, zöld paprika darabja 3—4 lei, töltési való paprika darabja 6—7 lei, sóska csomóként 1 leu, idei ugorka darabja 10—15 lei, tejföl literje 40 lei, tehéntúró kilója 12—16 lei, juhtúró kilója 26—28 lei, főzővaj kilója 77—76 lei, teavaj kilója 80 lei, alma kilónként 10—85 lei.

Árfolyamok

PÉNTEK, ÁPRILIS 28.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.28—76.45, belgas 23.87—24.23, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59 francia frank 3.78—8.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árakban a devizafelár is befnfoglaltatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

— Közvetlen vasúti jegyek Olaszországba. A CFR vezérigazgatóság köz tudomásra hozza, hogy május 1-én életbelép az új román-olasz személy és áruszállítási árszabály. Közvetlen Olaszországba érvényes vasúti személyjegyeket a következő állomásokon szolgáltatnak ki: Arad, Nagybanja, Brassó, Braila, Bucuresti, Nagykaroly, Cernauti, Chisinau, Kolozsvár, Constanta, Craiova, Galati, Iasi, Nagyvárad, Ploesti, Szatmár, Segesvár, Máramarossziget és Temesvár. A május 1-én életbelépő új vasúti tarifa hatályon kívül helyezi az 1936. november 1-én aláírt román-olasz vasúti egyezményt.

— Anglia elismerte Németország felvételét a Duna-bizottságba. A bucarestii angol követség jegyzékét adott át a külügyminisztériumban, amelyben tudomására hozta a külügyminisztériumnak, hogy az angol kormány ratifikálta az elmúlt év január 18-án Sinaiban aláírt duna-bizottsági egyezményt. A szerződést ez év március 1-én írták alá Bucurestiben és mint ismeretes, az többek között Németországnak az európai Duna-bizottságba történő felvételét tartalmazta.

Közgazdasági hírek

Pénteken délelőtt a pénzügyminisztériumban megbeszélést tartottak a minisztériumi vezérigazgatók és a pénzügyminisztériumtól független autonóm intézmények vezetői. A megbeszélések tárgyát egyes minisztériumi ügyosztályok számára szükséges tisztviselői létszámokban történő átcsoportosítás, illetőleg áthelyezés alkotja.

A pénzügyminiszter utasította a minisztériumi vezérigazgatókat, hogy személyesen ellenőrizzék a költségvetés végrehajtását az április 1-én életbelépett új adók kivétele szempontjából.

Csütörtökön délelőtt a kisiparosok küldöttsége jelent meg a pénzügyminisztériumban. Procopiu Constantin vezértitkár fogadta a küldöttséget, amely arra kérte a vezértitkárt, hogy tegye felülvizsgálat tárgyává a kisiparosok személyzeti adó beosztását. Procopiu Constantin ígéretet tett a küldöttségnek, hogy a minisztérium bizottságot küld ki a kérdése megvizsgálására. A bizottságba meghívják a kisiparosok uniójának képviselőjét is.

Ígéretet kapott a kisiparosok küldöttsége arra vonatkozólag is, hogy elvben biztosítanak a kisiparosok számára adókönyvtéseket. Minden erre irányuló kérvényt a kisiparosok szakmai képviselőjéhez kell intézni, amely azt a pénzügyminisztériumba terjeszti elő, ahol döntenek az adókönyvtésről.

Szerdán délután a külügyminisztériumban ülést tartott a Balkán szövetség gazdasági tanácsának román bizottsága. A megbeszéléseken, amelynek tárgya május 17-én megnyíló gazdasági tanács tavaszi ülészaka volt, Tabacovici Nicolae egyetemi tanár, a román bizottság vezetője elnökölt. Résztvettek a tanácskozáson Teodorescu Nicolae mérnök, volt miniszter, Badulescu Victor volt államtitkár, Cristu I. meghatalmazott miniszter, Penescu-Kertsch az iparoszövetség elnöke és az ország gazdasági életének több jelentős személyisége.

A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amely a napló-nagykönyv (jurnal-cartea mare) felülszámítására vonatkozólag kiegészítő rendelkezéseket közöl. A körrendelet szerint a nagykönyv minden egyes lapja után 10 lei illeték fizetendő.

Cornateanu földművelésügyi miniszter a tegnapi nap folyamán kihallgatáson fogadta Tataru Coriolan dr-t, Szamos tartomány királyi helytartóját, D. R. Ioanutescu, Voicu Nitescu és Sescireanu Constantin volt minisztereket.

A pénzügyminisztérium a közeli jövőben adóellenőri versenyvizsgát tart. A vizsgáztató bizottság tagjait a jövő héten nevezik ki.

— A DERMATA-GYÁR MUNKÁISAI ÁRINDEX ALAPJÁN ÖT SZÁZALEKOS BÉREMELEST KAPTAK. A Dermata-gyár és munkásai között, mint tudvalevő, kollektív szerződés áll fenn. A szerződés egyik pontja kimondja, hogy a munkások fizetése a hivatalos árindexhez igazodik és e szerint minden három hónapban egyszer felül kell vizsgálni a béreket. Ez a felülvizsgálás most történt meg. Megállapították, hogy az ehavi index nyolc százalékkal magasabb, mint három hónappal ezelőtt. Ennek alapján a Dermata-gyár munkásai ötszázalékos béremelést kaptak. Azért csak öt százalékos, mert a szerződés értelmében minden kerek öt százalékos árindexemelkedés után öt százalékos béremelés jár. Ha az árindex emelkedése nem nyolc, hanem tíz százalékos lesz, a munkásság fizetését tíz százalékkal emelik.

DÉLI HÍRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

SPORT

Május 2-án érkezik a Kispest csapata Bucurestibe. A román válogatott csapat edzőtársa a Kispest együttese lesz, amely május 2-án, kedden érkezik Bucurestibe. Itt két mérkőzést játszik a válogatott ellen. A budapesti csapat a következő játékosokból álló kerettel érkezik a román fővárosba: Boldizsár, Olajkár I., Onódy, Kajdácsi, Horváth, Vigh, Kincses, Nemes, Pali, Déri, Olajkár II. A csapatot Báthory elnök kíséri Bucurestibe.

Scarpi vezeti a román-jugoszláv mérkőzést. A román szövetség által ajánlott három játékvezető közül a jugoszlávok Scarpi személye mellett döntöttek.

Szövetségi vezetők a Ripensia-Venus mérkőzésen. A Temesváron lebonyolításra kerülő Ripensia-Venus nemzeti mérkőzésen a szövetség részéről Davila, Luchide, Stoicaru és Urzica vezetőségi emberek vesznek részt.

Foto Sport-Optik

Fotolaboratorium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timisoara I.,
Strada Solderer 11.

Győzelmet remélnék a jugoszlávok. Jugoszlávia válogatott csapata nagy előkészületeket tesz a május 7-iki román-jugoszláv mérkőzésre. A jugoszlávok legjobb együttesét küldik Bucurestibe, ezért remélnék sikert. Kiha Popovici, szövetségi kapitány kijelentette, hogy azt a jugoszláv csapatot, amely 3:2 arányú vereséget szenvedett a németek ellen, nem érheti meglepetés a román fővárosban.

Az Universitatea óvása. A kolozsvári egyetemi csapat megóvta a Muresul ellen elvesztett bajnoki mérkőzését. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a Muresul pályáján a kapu szabálytalanul kisebb, mint rendszeren szokott lenni. A játékvezető nem tüntette fel jelentésében, hogy az U. mérkőzés előtt óvott-e. Amennyiben bebizonyosodik, hogy ez így történt, úgy nyert úgynevezett pontokat.

Tunney mint nagykövet. A Paris Soir new-yorki távirat alapján azt írja, hogy Gene Tunney, volt nehézsúlyú ökölvívó bajnok, akit senki sem volt képes legyőzni, barátai unszolására lemondott az ökölvívásról és politizálni kezdett. Amerikába úgy tudják, hogy Tunneyt az egyik európai országba nagykövetté nevezik ki.

KÖNYVEK

(—) GR. BETHLEN MARGIT: MORZSÁK. A kifűnő írónéknak legújabb kötete. Tartalmából kiemeljük A család szégyene. Három találkozás. A mama elment. Bájós Bóra báróné. Életek. Színesek. Orvhalászok. Így kezdődött. Vén kujon. Boldogság stb. stb. Gróf Bethlen Margit: Morzsák c. kötete 99 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

(—) BALINT GYÖRGY: AZ ALLATOK DICSERETE. Ez a kis könyv az ember és az állatok bonyolult kapcsolatáról számol be, személyes élmények alapján. Kissé elfogult az állatok javára. Mély közvetlenségük, bölcs és gyakran fájdalmas ösztönösségük szinte büvölni hat. Bálint György: „Az állatok dicserete” az Athenaeum kiadásában jelent meg. A rendkívül kulturált szellemes kötet ára 66 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

(—) ZILÁHI LAJOS: A FÖLDÖNFUTÓ VÁROS. Egy földönfutó város világgá bolyongó lakóinak élete tárul elénk ebben a gazdag szövevényű regényben. Benne van az önkénytelen kaland minden szomorúsága, jókedve, keserűsége és grotesksége. De benne van a nagy történelmi földindulás dübörgése, sorsoktól zéizáló, új eszméket felvető lángolása is. Egyrészt emberek e regény hősei, de a mű az ő kis életük fölött, a magyar középosztály háború utáni vésésének nagy regényévé nő. Zilahy Lajos: A földönfutó város című műve az Athenaeum nagyregény sorozatában jelent meg. Egészvázsonkötésben 178 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

(—) GLEICHEN-RUSSWURM: A BAROKK. Az európai Kultura Története c. sorozatban jelent meg Gleichen-Russwurm: A barokk c. kötete, a mely valóban világhírűnek mondható. Tartalmából kiemeljük: Társadalom és erkölcs. Németország és a barokk. Pompa és paróka. Anglia forrongó százada. Protestantizmus és szekták. Katolikusok és puritánok. A francia barokk. Medici Katalin és Richelieu. XIV. Lajos. Cromwell százada. Építészet és zene. Tánc és a barokk szinpad. Ára illusztrált kiadásban. vázsonkötésben 198 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

Rádió

SZOMBAT, ÁPRILIS 29.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport és vízállásjelentés. 13.05: Hanglemezek. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.50: Hanglemezek. 15.10: Aktualitások. 17: Strajerék órája. 18.15: Munka és jókedv. 19.15: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.17: Az ország. 20.05: Előadás. 20.20: Hanglemezek. 21: Rádióposta. 21.15: A rádiózenekar hangversenye. A szünetben, 22.15-kor sporthírek. 23.05: Hírek. 23.15: Hanglemezek (tánczene). 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11.15: Ifjusági rádió. 11.45: Mit nézzük meg? 12.10: A Szegei Tanárképző Főiskola Kamarakórusa. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 16.45: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Műszaki tanácsadó. 18.40: Utry Anna magyar nótákat énekel, kísér Sári Elemér és cigányzenekara. 19.35: „A lügmérgezés”. Faragó Ferenc dr. előadása. 20: Állástalan Zenészek. 20.30: Szép magyarság. 21.10: Színészek papusban. Vidám rádióest. 22.40: Hírek. 23: A Noe-Bechstein zongora bemutatása. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Szalonzenekar.

Budapest II. 18.10: Hanglemezek. 20: Mezőgazdasági félóra. 20.30: „A világ városai: Belgrad”. Dr. Sárkány Oszkár előadása. 21: Hírek. 21.20: Kazacsay Tibor és Dömötör Lajos zongora-fuvola szonátákat ad elő. 21.55: Kurina Simi és cigányzenekara.

Bécs. 19.45: Ének és zene. 21.15: Tarkazene. 23.30: Könnyű zene.

Brüsszel francia adó. 23.10: Szimfonikus hangverseny.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.35: Lemezek. 22: Operaelőadás. Utána: Tánczene.

Pozsony. 20.30: Cigányzene. 23: Tánclemezek. 23.45: Lemezek.

Varsó. 20.15: Rádiózenekar. 22: Zenekari hangverseny énekszámokkal. 24.15: Tánczene.

Zágráb. 21: Ének. 21.30: Zongora. 22: Szórakoztató hangverseny. 23.20: Tánczene.

GYILKOSSÁG
A MOZIBAN

79

A Déli Hírlap eredeti regénye
Irtá: Félegyházi András

Utányomás tilos.

A madame kijelentései ellen nem volt felebbezés. A két meghitt cseléd tudomásul vette, hogy a vendég egész lyoni tartózkodása alatt hideg vacsora kerül az asztalra.

Mindent elkészítettek és délután a vacsorához olyan gondal és fényűzéssel terítették meg az estét. A levelezés során abban állapodtak meg, kezelt volna vacsorára.

Maga a madame is nagyon izgatottan várta az estét. A levelezés során abban állapodtak meg, hogy Limoujel nem fogadja a pályaudvaron, hanem autóbába ül és egyedül hajtja a Pasteur-uccai lakására.

Nehéz fekete keleti selyemből készült japán kimonót öltött magára. A műemneknek is beillő ruhadarab ragyogott az élnék színes himzéstől. A hátán kiterjesztett szárnnyal aranyfácán lebegett, a többi részét krizantém és egyéb napkeleti motívum díszítette.

A siket kertész már félórával a vonat megérkezése előtt a rácsos kapuhoz állította, hogy majd kitarja az ajtót a vendég előtt és felhordja az autóról a poggyászt. Maga türelmetlenül járt végig a szobákban, hogy még egyszer megnézze, rendben van-e mindenütt minden. A vendégszobába is benézett, igazgatott a virágokon és a kézimunkákon. Noha pontosan tudta a vonat érkezésének percét, mégis oda-odament az ablakhoz és kinézett az utcára, nem-e áll meg már a bérautó Limoujellel a háza előtt. Szerette volna, hogy a kedvéért az egyszer a vasut ne tartsa be a pontos menetrendet és a párisi expressz a szokottnál előbb robbogjon be a lyoni pályaudvarra.

Végre aztán mégis felhangzott a kapu előtt a lefékező autó jelzése.

Madame d'Hiver kisetett házának terraszára és ott várta a vendéget.

Látta, amint Limoujel karsu alakja kiszáll az autóból, kifizeti a soffort, belép a kinyílt rácsos ajtón, a siket kertész pedig utána cipeli három bördöndjét.

Az autó túlkölt és elrobbogott. Alexandre Limoujel a kalapját lobogtatva lépdelt a feljárt irányában.

Eléje sietett és a lépcső közepe táján fogadta. — Isten hozott, édes Sandy, — repesett örömtől a hangja, — érezted magad jól a házamban és tekintsed azt saját otthonodnak.

— Nagy örömmel jöttem, drága Yvonne, hogy végre ismét lássalak. Biztosítalak, ha akárhol is lennék veled a világban, elhagytam szigetemet, homok-sivatagot, vagy zord hegyek között, számomra az volna a legszebb hely, a paradicsom.

Megcsókolták egymást és aztán karonfogva bementek az épületbe.

A siket kertész bevitte a bördöndöket a vendégszobába, amelynek ajtajáig a madame elkísérte a vendéget.

— Lépj be a szobádba, kedves Sandy, hozzád magad rendbe az ut után. Türelmesen fogok rád várni.

Újból megcsókolták egymást és Limoujel mögött becsukódott az ajtó.

A madame leült a hallban, amelyből a vendégszoba nyílott és hevesen dobó szívére szorította a két kezét.

— Itt van tehát a férfi, — gondolta magában, — akit szeretek és akit a sors mellém rendelt, hogy boldog legyenek vele életem végéig.

Aztán azon gondolkodott, hogy mikor is tartás meg az esküvőt? Mindjárt meg is adta magának a választ:

— Legjobb lesz öszre. A házasságkötés után nyomban elutazunk. Hosszabb utra megyünk. Talán Egyiptomba.

Lelki szemei előtt megjelentek Alexandria, Kairó, a Nilus, a piramisok, a szifinks, a Szahara, az oázisok, a felleh felvák képei, melyeket már gyakran nézett utazási irodák prospektusaiban. Látta magát, amint Limoujel társaságában trópusi ruhában ott járál az izzó sugarakat lövelő nap alatt és szinte hallani vélte az arab uccai árusok, a

szolgáltatukat kínáló idegenvezetők és tevehajcsárok fulbántó lármáját.

Arra rezzent föl, hogy Limoujel gyengéden a vállára tette a kezét.

— Miről ábrándozik vajjon az én madaram, — kérdezte, — hogy nem is vette észre jövetelmeimet?

Madame d'Hiver felugrott és elpirult, mint a csinnyen ért gyermek.

Karjával átölelte Limoujel vállát, arcát arcához szorította és úgy válaszolt:

— Eljövendő boldogságunkról álmodoztam és ezenfelül arról...

Elhallgatott.

— Arról...? — érdeklődött Limoujel.

Madame d'Hiver lesütötte szemét és úgy fejezte be szavait:

— Arról, hogy majd Egyiptomba megyünk nászutra.

A férfi két keze közé kapta az asszony fejét és úgy csókolta a haját, homlokát, szemét és ajkát.

— Odamegyünk, ahová te akarod, angyal, — mondotta hízkelődően.

Közben pedig átcikkázott az agyán:

— Ha ezt a féltékeny Marianne látná!

És elhatározza, hogy az est folyamán ír Mariannának. Megígérte, hogy naponta küld levelet. Tudta, hogy ezt az ígéretét be kell tartania, mert a leány másképpen nem nyugszik meg és még képes lenne egy szép napon Lyonban teremni és botrányt csapni.

Előre megbeszélte a leánnyal, hogy kétféle levelezést folytatnak. Az egyik levelezést, mint fivér és huga váltják és abban Limoujel arról ír majd hogy milyen kedves hozzá a madame és mennyire érdeklődik Marianne iránt, aki szintén olyan leveleket ír névleges bátyjának, amelyeket az madame d'Hivernek nyugodtan megmutathat. A második levelezést pedig — úgy határozták — apró cédulákon bonyolítják le, amelyeket a rendes levélhez mellékelnek, de ezeket már nem mutatják meg a madamenak. Ez nem a testvérek levelezése, hanem az igazi levelezés, amelyet két cinkos vált egymással és amelyben őszintén beszélnek majd egymáshoz

(Folytatása következik.)

Temesvárott ma kezdik meg az állampolgársági jegyzékből kimaradt lakosok összeírását

Tieran Emil dr. főpolgármester tegnap délután írta alá azt a hirdetményt, amely az állampolgársági névjegyzékből kimaradt egyének összeírására vonatkozik. Az összeírás ma kezdődik meg és minden munkanapon délután négy órától este hét óráig tart és május 12-én ért véget.

A jelentkezés a városháza földszintén levő 1. számú szobában történik.

Amennyiben az érdekeltek valamelyike jelenleg nem tartózkodik Temesvárott, úgy a jelentkezést helyettes családtagjai végezhetik.

A jelentkezéskor a következő iratokat kell felmutatni:

1. Születési bizonyítvány, amennyiben a jelent-

kező házaspár, úgy házassági levél és gyermekeinek születési bizonyítványa.

2. Illetőségi bizonyítvány, vagy más irat, amely igazolja, hogy az illető 1918 december 1-én a mai Románia területén levő községek valamelyikében illetőséggel bírt.

3. Katonai igazolvány.

Azt a körülményt, hogy a jelentkező nem optált más állam javára és nem szerepel a külföldi állampolgárok nyilvántartásában, az összeírás; végző tisztviselők

hivatalból állapítják meg.

Minden egyéb felvilágosítás az összeírás helyén szerezhető.

Orvoshiány Amerikában

Az amerikai egyesült államokban már hosszabb idő óta fokozatosan csökken az orvosok száma. Jelenleg csak százhatvanegyezer orvos folytat gyakorlatot az Unió területén, ami tekintve annak óriási népességét, bizony édes-keves. Félévszázaddal ezelőtt még százhatvenöt orvos esett százezer lélekszámra, ma pedig mindössze százhuszöt. Ugyanilyen csökkenés tapasztalható a fogászati hivatásban, ahol hetvenezer a fogorvosok és tizenegyezer a fogtechnikusok száma. Különös gondot okoz az illetékes köröknek az a körülmény is, hogy háborús felhők gomolyognak a láthatáron, már pedig, ha Amerika is besodródik egy ilyen végtelen összeütközésbe, úgy rengeteg orvosra és egészségügyi személyzetre lesz szükség. Ezen lehetőséget tekintetbe véve most elhatározta a kormány, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel kibővíti az egészségügyi kádert és rajta lesz, hogy egész rövid időn belül minél több orvos álljon rendelkezésre. Orvosokat azonban nem lehet egyszerűen sorozni, különösen, ha azok nem állnak rendelkezésre. Már pedig ezekre azonnal van szükség, nem lehet megvárni a hosszabb kiképzést. Sajnos Amerika is beesett tehát a háborús pszichózisba. Szerencsére minden rossznak megvan a jó oldala is. Ne csodálkozzunk tehát, ha rövidesen azt halljuk, hogy odaát szívesen látják az európai orvosokat. Így majd talán legalább is orvosi tekintetben enyhülni fog a szellemi munkások torlódása Európában azon a réven, hogy tömegesen fognak majd a diplomások munkateret találni a tengerentúlon.

Megkezdtek az áprilisi nyugdíjak kifizetését

A Nemzeti Bank temesvári fiókjához tegnap délután megérkezett a rendelkezés az áprilisi nyugdíjak kifizetéséhez szükséges összeg kiutalására és így a temesvári adóhivatalok tegnap délután megkezdtek az áprilisi nyugdíjak kifizetését. Az első számú adóhivatal, amely a Belvárosban és Mehalában lakó nyugdíjasok illetményeit fizeti ki, tegnap délután az A—E betűs nyugdíjasok áprilisi nyugdíját utalta ki, míg a további sorrend a következő: Ma, szombaton az F—M betűs, hétfőn, május elsején az N—R betűs és kedden, május másodikán az S—Z betűs nyugdíjasok jelentkezzenek nyugdíjukért. A kifizetés délelőtt nyolc és egy óra között történik. A második számú adóhivatal, amelyhez a gyárvárosi nyugdíjasok tartoznak, tegnap délután az A—L betűs nyugdíjasok illetményeit fizette ki, míg ma, szombaton az M—R és hétfőn, május elsején az S—Z betűs nyugdíjasok vehetik fel áprilisi nyugdíjukat. A kifizetés ennél az adóhivatalnál is délelőtt nyolc és egy óra között történik. A harmas

számú adóhivatalnál tegnap délután a Józsefvárosban és Erzsébetvárosban lakó katonai és vasúti nyugdíját fizette ki, míg ma, szombaton délelőtt 8 és 1 óra között az A—L betűs polgári nyugdíjasok, hétfőn, május elsején délelőtt nyolc és egy óra között pedig az M—Z betűs polgári nyugdíjasok jelentkezzenek áprilisi illetményükért.

Lefegyverzik a Hlinka gárdát

Budapestről jelentik: Az esti lapok közlése szerint a szlovákiai Hlinka-gárda főparancsnoka elrendelte, hogy valamennyi Hlinka-gárdista a nála levő fegyvereket a legközelebbi csendőrrészen adja le. Ezeket csakis a főparancsnok ki-

vételes engedélye alapján lehet kiadni gyakorlatozásokra, vagy őrség teljesítésére. A rendeletet a szlovákiai rádióállomások csütörtökön este közzétették.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közzelhető. Házasság szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari IV. kerület: M arch-traffic, Piata Küttl. — Nógrády-traffic, (Ti voli mellett). Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Lakás

Egyszobás lakás kerestetik az I. kerületben lehetőleg magánháznál. Címeket „Ketten vagyunk” jellegére a kiadóba kérem leadni. 978

Garzón lakás I-ső emeleti 2 szép ucai szoba, fürdő- és előszoba, teakonyha, speiz, május 1-től kiadó. I., kerület. Villa. Ajánlatok „Csendes lakó” jellegére kéretnek. 892

Egyszobás, modern, parkettás lakás 3-as villamos mentén június 1-re kiadó. IV. Str. Gheorghe Sincal 9. 923

Ha szép akar lenni ?

Használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant és lilium-pudert, három színben. Kaparató kizárólag a

Városi
gyógyszertárban
a „Fekete Sas” I. Piata I. C.
Bratianu

Autó-vétel

Ekru horgolt stor 3 részes ablakra drapériával együtt olcsón eladó. II., Str. Petre Tegle 2. II., em. Radocsay. 934

Keresek szép, modern díofurniós hálszobabútort, használt, de jó állapotban lévő sodronyokkal. Címeket kérem a kiadóba leadni. 945

Különfele

Nem kell Palesztinába kivándorolni, mert minden antiszemita kilengéstől megmenti Bizony: Az érvényesülés lélektana című új könyv. Megrendelhető e lap kiadóhivatalába, vagy levelezőlapon Bizony Timisoara. 837

Két hold lucerna kiadó. Dékány Lajos, Uisentes. 921

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.

Hallo! Halló!

BOROK

A bakovai—zilasi hegyi borok úgy ízben, mint minőségben kitűnőek. Érdeklődni:

Informator Bacova

Hirdessen

a DÉLI HIRLAP-ban

«Milwaukee»

utazások kiképzéses állást és sok
brómót nyújtanak!

Az 1939 évi tavaszi
Földközi
Tengeri Utazások
programja

Hapag utazás a Földközi tenger
keleti részébe
máj. 14-től máj. 30-ig / P 528.- tól

Hapag-utazás a Földközi tengeren
és az atlantióceáni szigetekre
jun. 1-től jun. 20-ig / P 596.- tól

Valutáris nehézségek nincsenek!

Mindig jól utazik a
HAMBURG-AMERIKA
LINIE

Temesvár,
I., Mercy-uca. 1.
Telefon: 36—66.